Jaar-verslag 2021

N.V. Slibverwerking Noord-Brabant

SNB Van afvalstof naar grondstof

1 Inhoudsopgave

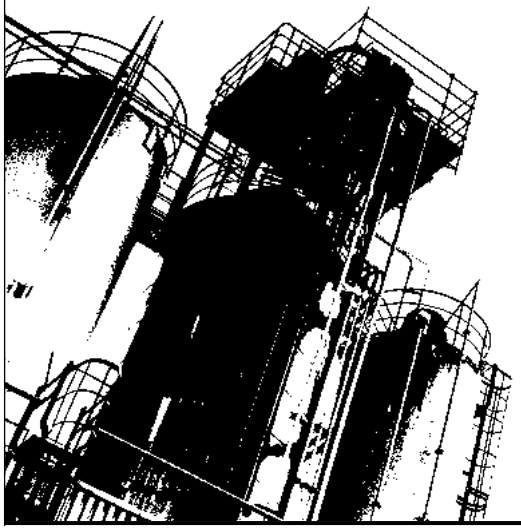

2 Introductie 3

3 Bericht van de Directie 9

4 Bericht van de Raad van Commissarissen 36

5 Samenstelling Directie en RvC 40

6 Governance 42

7 Jaarrekening 48

8 Overige gegevens 64

2 Introductie

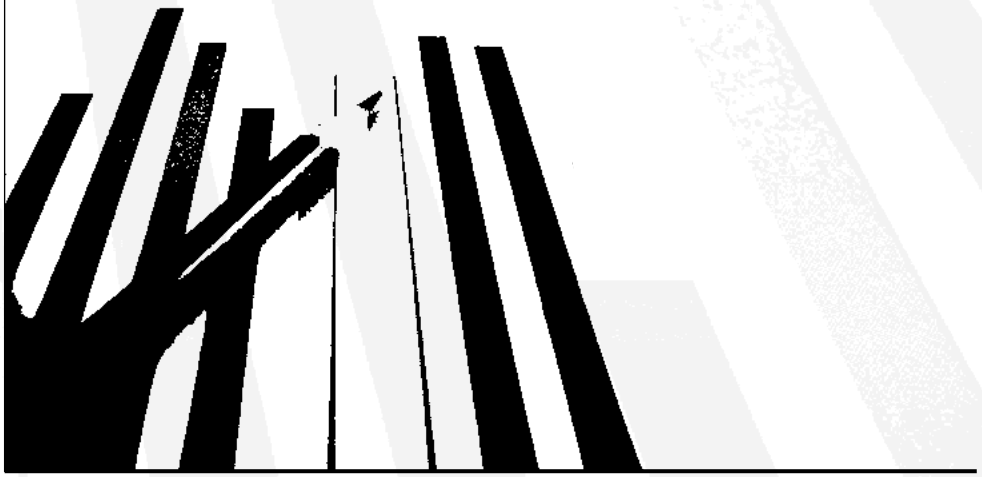

2.1 Onze prestaties in 2021 4

2.2 Onze missie, visie & strategie 5

2.3 Onze belanghebbenden en materiële thema's 7

2.4 Kerncijfers 8

2.1 Onze prestaties in 2021

Verwerkt zuiveringsslib
ton/jaar
↓ **433.290**
Doel: ≥418.800
2020: 449.092

Hergebruik reststoffen
% totaal reststoffen
↓ **93,4**
Doel: ≥95,0
2020: 98,7

Energieverbruiksindex
% t.o.v. 2005
↑ **12,4**
Doel: ≤11,1
2020: 8,8

Klimaatverandering (CO_2)
uitstoot kg/ton slib
↓ **-1,2**
Doel: ≤5,0
2020: 8,1

Verzuring (SO_2/NO_x/NH_3)
uitstoot kg/ton slib
↓ **0,10**
Doel: ≤0,13
2020: 0,11

Werkgelegenheid
gemiddeld aantal fte's
↓ **49,4**
Doel: =50,5
2020: 49,5

Ziekteverzuim
%
↑ **7,6**
Doel: ≤5,0
2020: 5,5

Ongevallenfrequentie
LTI
↓ **0**
Doel: =0
2020: 1

Verwerkingskosten
kostenindex % t.o.v. 1998
↓ **77,1**
Doel: ≤74,4
2020: 78,0

N.B.
↑ **stijging,**
↓ **daling** of
→ **gelijk gebleven**
ten opzichte van 2020.

2.2 Onze missie, visie & strategie

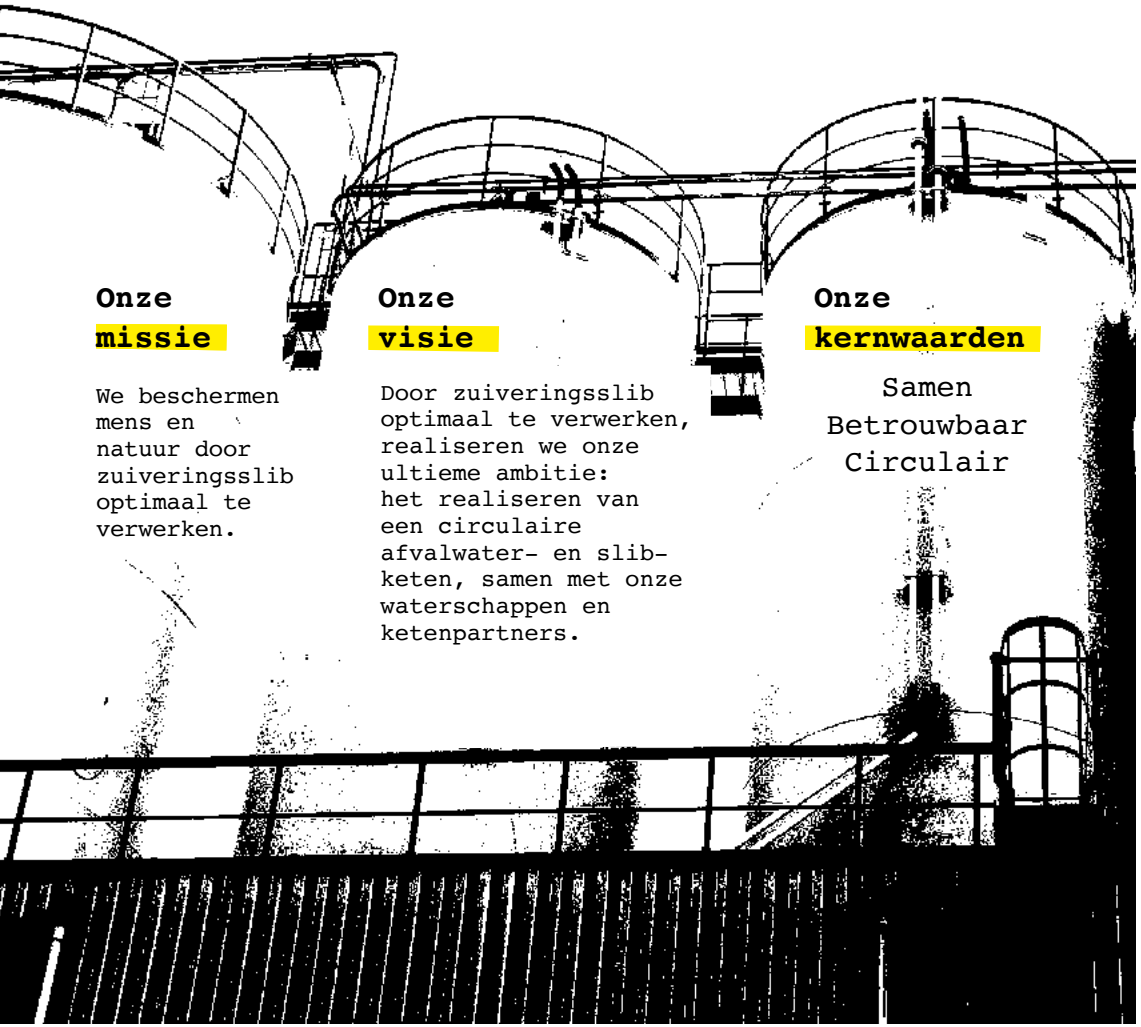

Onze missie

We beschermen mens en natuur door zuiveringsslib optimaal te verwerken.

Onze visie

Door zuiveringsslib optimaal te verwerken, realiseren we onze ultieme ambitie: het realiseren van een circulaire afvalwater- en slib-keten, samen met onze waterschappen en ketenpartners.

Onze kernwaarden

Samen
Betrouwbaar
Circulair

SNB in het kort

SNB is een vennootschap die opereert vanuit Moerdijk, waarvan de aandelen worden gehouden door vijf waterschappen. Deze waterschappen zijn: waterschap Aa en Maas, waterschap Brabantse Delta, waterschap De Dommel, waterschap Scheldestromen en waterschap Vechtstromen.
De kernactiviteit van SNB is het duurzaam verwerken van zuiveringsslib. SNB beheert en exploiteert hiervoor een slibverwerkingsinstallatie (SVI) op het industrie- en haventerrein in Moerdijk. SNB is hoofdzakelijk actief op de Nederlandse communale zuiveringsslibmarkt. Naast het verwerken van het zuiveringsslib van de aandeelhoudende waterschappen verwerkt SNB (een deel van) het zuiveringsslib van drie andere waterschappen, te weten hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Wetterskip Fryslân en waterschap Rivierenland.

Missie, visie en kernwaarden

Het is onze missie mens en natuur te beschermen door zuiveringsslib optimaal te verwerken.

Optimale verwerking betekent voor ons dat we continu zuiveringsslib verwerken, waarbij we maximaal inzetten op het hergebruik en de verwijdering van respectievelijk de positieve en negatieve stoffen in het zuiveringsslib, en dat tegen de laagst mogelijke verwerkingskosten. Continu verwerken houdt in dat onze verwerking van zuiveringsslib solide verloopt, zodat wij onze waterschappen maximaal kunnen ontzorgen. Hergebruik betekent dat de aanwezige energie en grondstoffen in het zuiveringsslib maximaal worden teruggewonnen. Verwijderen richt zich op het onttrekken uit het milieu of het vernietigen van aanwezige stoffen in het zuiveringsslib, zoals zware metalen, hormonen, ziekteverwekkers, medicijnresten, biologische verontreiniging en microplastics. Dit doen we tegen de laagst mogelijke verwerkingskosten, waarbij we ernaar streven de ketenkosten voor onze waterschappen zo laag mogelijk te houden.

Samen Natuurlijk Beter

Onze visie hierop: door zuiveringsslib optimaal te verwerken, realiseren we onze ultieme ambitie: het realiseren van een circulaire afvalwater- en slibketen, samen met onze waterschappen en ketenpartners

We gaan voor zo circulair mogelijk. We zetten samen met onze waterschappen en ketenpartners in op onderzoek en ontwikkeling, om de afvalwater- en slibketen om te buigen in een kringloop en deze kringloop te sluiten. De focus van SNB ligt daarbij op het sluiten van de slibketen, met ons doel altijd helder voor ogen: het maximaal beschermen van mens en natuur.

Wij vullen deze missie en visie in door te werken vanuit de volgende drie kernwaarden:

» SAMEN. Wij zijn ervan overtuigd dat samenwerken in de afvalwater- en slibketen leidt tot een betere en circulaire wijze van het verwerken van zuiveringsslib. Samenwerken in alles wat wij doen staat dan ook voorop.

» BETROUWBAAR. Wij willen in ons doen en laten een betrouwbare partner zijn voor onze waterschappen en ketenpartners. Dit houdt onder meer in dat we onze afspraken nakomen, transparant zijn over wat we doen en dat onze waterschappen en partners op ons kunnen rekenen.

» CIRCULAIR. In onze keuzes staat het vinden van een balans tussen continuïteit in verwerking, verwerkingskosten en duurzaamheid (milieu en mens) centraal. Dit betekent voor ons dat wij streven naar een slibverwerking tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten, die in de behoefte voorziet van de mens en de natuur om de afvalwater- en slibketen te transformeren naar een kringloop, en deze kringloop te sluiten.

Samen natuurlijk beter

De strategie voor de periode 2021-2026 heeft als titel meegekregen SAMEN NATUURLIJK BETER. Met deze strategie beoogt SNB de ondernemingswaarde verder te vergroten, de keten verder te verduurzamen, in te zetten op de transitie naar een circulaire economie en de samenwerking met de waterschappen verder te optimaliseren en te intensiveren. De strategie is opgedeeld in drie samenhangende strategische sporen, zoals hieronder weergegeven. In het vervolg van dit verslag wordt nader ingegaan op deze sporen.

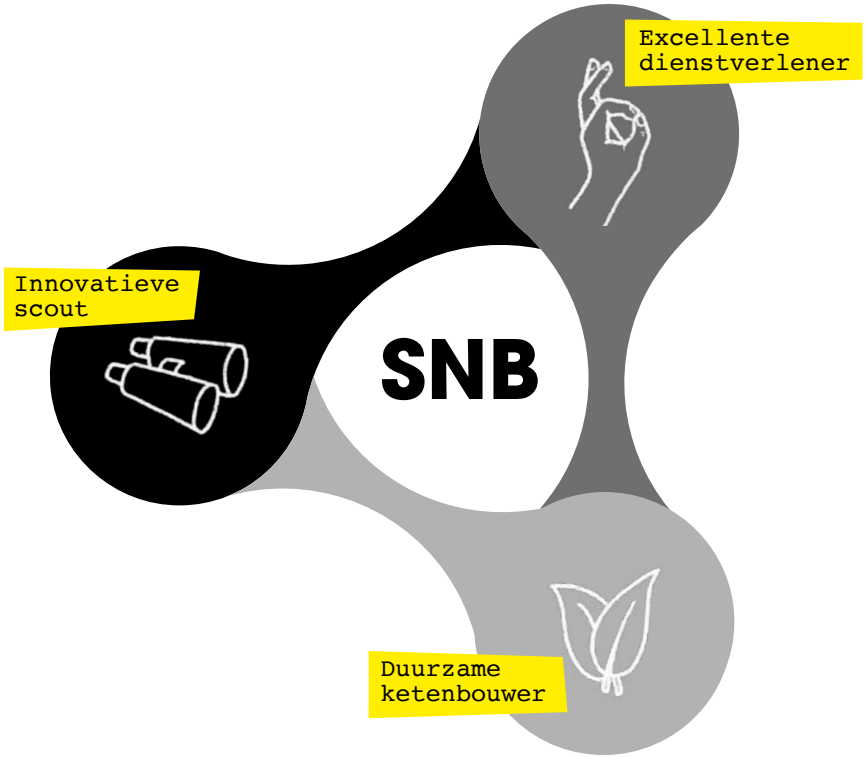

2.3 Onze belanghebbenden en materiële thema's

Dialoog met belanghebbenden

Jaarlijks voert SNB op verschillende manieren overleg met haar belanghebbenden over de maatschappelijke bijdrage van SNB om zo de belangrijkste materiële thema's te bepalen.

De vijf belangrijkste belanghebbenden zijn: klanten, aandeelhouders, medewerkers, ketenpartners / branchegenoten en overheid.

Materialiteitsmatrix

Als uitkomst van de dialoog met onze belanghebbenden zijn de belangrijkste materiële thema's door SNB benoemd en gerangschikt naar relevantie voor de belanghebbenden en SNB. Alle thema's zijn gekoppeld aan de (strategische) doelstellingen van SNB en komen verspreid door dit verslag aan de orde.

Materialiteitsmatrix van de belangrijkste thema's

1. Fosfaatterugwinning
2. Werkzekerheid
3. CO_2-neutraal
4. Samenwerking in de keten
5. Duurzame inzetbaarheid
6. Gezonde en veilige (werk)omgeving
7. Verwerkingskosten
8. Voldoen aan wet- en regelgeving
9. Continuïteit in de dienstverlening
10. Circulariteit

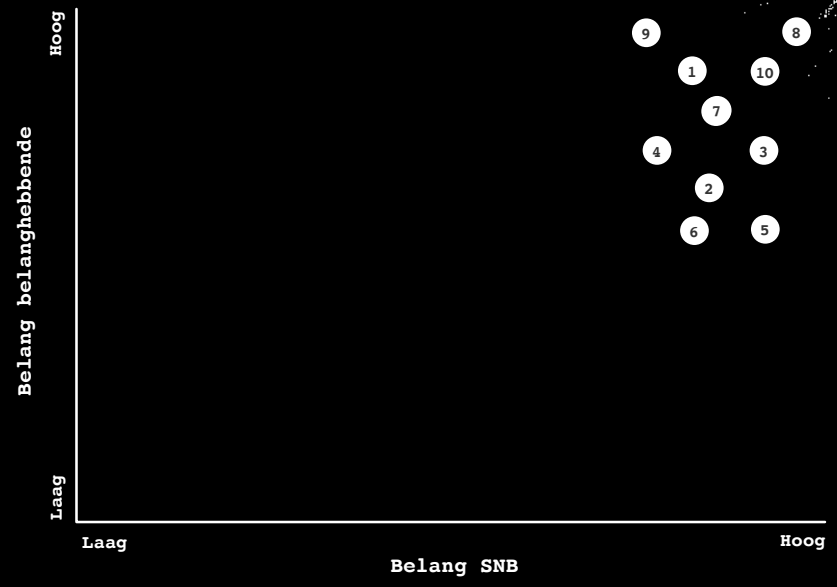

2.4 Kerncijfers

Overzicht kerncijfers afgelopen vijf jaar

	Eenheid	2017	2018	2019	2020	2021
Verwerkt zuiveringsslib in SVI	ton/jaar	411.163	419.157	434.771	417.075	415.282
Verwerkt zuiveringsslib extern	ton/jaar	145.637	85.402	18.105	32.017	18.007
Waterverbruik	m3/ton slib	1,02	1,02	0,94	0,99	0,96
Verbruik hulpstoffen	kg/ton slib	28,5	29,7	31,3	35,2	38,0
Energieverbruiksindex	% t.o.v. '05	7,3	13,8	9,6	8,8	12,4
Elektriciteitsproductie	% van verbr.	98,5	91,1	93,4	95,9	89,7
Hergebruik als grondstoffen	% reststoffen	96,5	95,4	97,5	98,7	93,4
Hergebruik van fosfaat	% tot. as	0,0	0,0	0,01	0,0	0,3
Klimaatverandering (CO_2)	kg/ton slib	-22,4	12,3	3,2	8,1	-1,2
Verzuring ($SO_2/NO_x/NH_3$)	kg/ton slib	0,14	0,13	0,11	0,11	0,10
Afvalwaterkwaliteit	v.e.	7.079	2.009	484	885	464
Werkgelegenheid	gem. fte	47,3	48,5	46,8	49,5	49,4
Ziekteverzuim	%	3,5	6,5	5,3	5,5	7,6
Ongevallen met verzuim	aantal	0	0	0	1	0
Kostenindex	% t.o.v. '98	83,2	81,5	72,1	78,0	77,1
Solvabiliteit	EV/TV	92,4	92,4	93,3	39,7	40,1

3 Bericht van de Directie

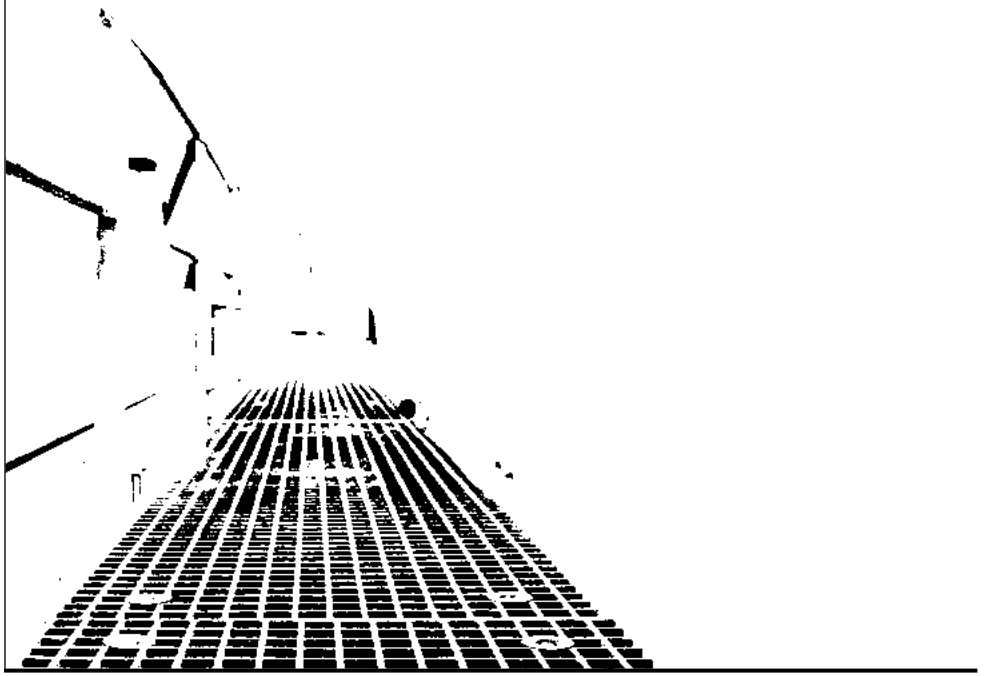

3.1 Voorwoord 10

3.2 2021 In vogelvlucht 12

3.3 Excellente dienstverlener 15

3.4 Duurzame ketenbouwer 29

3.5 Innovatieve scout 32

3.6 Vooruitblik op 2022 35

3.1 Voorwoord

Samen streven we natuurlijk naar een betere afvalwater- en slibketen

In 2021 zijn we enthousiast gestart met het realiseren van de strategische doelstellingen uit ons nieuwe ondernemingsplan voor de periode 2021 – 2026 SAMEN NATUURLIJK BETER. Vier strategische onderwerpen hebben vooral aandacht gekregen in 2021. Het eerste betrof het vergroten van de kring van aandeelhouders. Met diverse partijen zijn hierover eerste verkennende gesprekken gevoerd. In 2022 krijgen deze gesprekken een vervolg. Het tweede onderwerp betrof onze ambitie om fosfaat terug te winnen. In 2021 is succesvol het pilotonderzoek naar mogelijke realisatie van een fosfaatfabriek in Moerdijk afgerond. In 2022 krijgt dit een voortzetting door onderzoek naar de cruciale afzet van de restproducten die vrijkomen bij de fosfaatterugwinning. Begin 2023 hopen we dan een definitief besluit te kunnen nemen om een fabriek te gaan bouwen. Het derde onderwerp betreft de toekomst van de afvalwater- en slibketen. In 2021 is onderzoek gedaan naar de toekomst van slibverwerking na 2026.

Silvester Bombeeck
Directeur

Moerdijk, 18 mei 2022

Hierbij hebben wij geconstateerd dat de ontwikkeling van innovatieve duurzame technieken (te) langzaam gaat in relatie tot de huidige verwachtingen rondom de gebruiksduur van onze slibverwerkingsinstallatie (SVI). We denken momenteel na over het verlengen van de gebruiksduur van de SVI om tijd te kopen en we onderzoeken de mogelijkheden om nieuwe ontwikkelingen te versnellen. Tot slot hebben we met onze nieuwe partner Trees for All voor het eerst in het bestaan van SNB volledig CO_2-neutraal het zuiveringsslib kunnen verwerken: een bijzondere mijlpaal. We blijven echter investeren in het verder verlagen van onze CO_2-voetafdruk.

Ook in 2021 konden we niet om corona heen. Samen met onze medewerkers en onze partners hebben we er wederom voor kunnen zorgen dat corona niet van grote invloed was op onze bedrijfsvoering. Een belangrijke uitdaging voor de bedrijfsvoering bleek daarnaast de stikstof in het zuiveringsslib te zijn. Naast een steeds verdere toename van stikstof in het zuiveringsslib, bleek de stikstof ook meer aanwezig te zijn in de waterfase van het zuiveringsslib. Dit stelde ons voor verschillende uitdagingen, met als resultaat dat reductie en beheersbaar houden van onze stikstofemissie naar lucht en water een nog belangrijker speerpunt is geworden. Er wordt hard gewerkt aan oplossingen.

De oorzaak van de toename houdt verband met het verregaand vergisten van zuiveringsslib: een onvoorzien negatief effect. De stikstofproblematiek heeft ook invloed gehad op onze doorzet en de verwerkingskosten. De verwerkingskosten over 2021 zijn verder negatief beïnvloed door schaarste van materialen en grondstoffen. Vooral de stijging van de energieprijzen heeft effect gehad op de kosten, mede doordat een deel van de subsidie op duurzame energieopwekking wegviel.

In 2021 werd gestart met de doorontwikkeling van de organisatie in het kader van onze strategische personeelsplanning. Ook werd onze organisatie aangepast om onze slagkracht op het gebied van innovatie en compliance te vergroten. Hierbij ondervonden we veel last van schaarste op de arbeidsmarkt. Ook werden we geconfronteerd met een aantal langdurige arbeidsongeschikte medewerkers. De verwachting is evenwel dat we in 2022 de organisatie op volle sterkte krijgen.

Al met al hebben we in 2021 de eerste belangrijke stappen gezet om onze nieuwe strategische doelstellingen te gaan realiseren. Het was ook een jaar dat ons voor nieuwe uitdagingen heeft gesteld. Deze uitdagingen gaan we graag aan samen met onze medewerkers, klanten, aandeelhouders, leveranciers, adviseurs en overige stakeholders. Samen streven we natuurlijk naar een betere (circulaire) afvalwater- en slibketen.

3.2 2021 In vogelvlucht

Januari t/m April

Januari

start onderzoek stikstof

In 2020 werd SNB geconfronteerd met een sterke toename van stikstof in het droogdampcondensaat. Dit condensaat ontstaat tijdens het voordrogen van het zuiveringsslib alvorens het wordt verbrand. In 2021 bleek uit onderzoek dat het verregaand vergisten van zuiveringsslib zorgt voor een algehele toename van stikstof in het zuiveringsslib en dat de stikstof zich meer in de waterfase bevindt. Naast onderzoek naar de oorzaak is gelijktijdig ook onderzoek gedaan naar oplossingsmogelijkheden. Begin 2022 wordt een pilotproef afgerond betreffende het maken van ammoniumsulfaat/-nitraat dat ingezet kan worden als meststof in de landbouw. Een andere oplossing is het vergroten van de afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI) van SNB. In 2022 zal hierover een definitief besluit genomen worden.

Februari

organisatiewijziging

In 2021 is besloten de slag- en innovatiekracht te vergroten. Dit betekent onder andere dat het Directie- en Managementteam wordt uitgebreid met een Manager Finance & Control en dat er een KAM-coördinator wordt aangetrokken. Door de huidige arbeidsmarkt zijn beide functies in 2021 nog niet ingevuld. Verder is in 2021 een strategische personeelsplanning opgezet in verband met de aankomende pensionering van een aantal medewerkers, alsmede een doorstroom- en ontwikkelbeleid om het niveau aan kennis en ervaring in de organisatie te waarborgen.

Maart

ingebruikname NaOH/HCl tanks

SNB heeft twee gloednieuwe chemicaliëntanks voor de opslag van natronloog en zoutzuur. Goed nieuws voor het milieu, de veiligheid en de kosten. SNB gebruikt de chemicaliën voor het reinigen van met name het afvalwater, en soms de rookgassen. Een van de tanks is groter dan de oude tank, waardoor minder transportbewegingen nodig zijn en er dus een lagere CO_2-voetafdruk ontstaat. Daarnaast zijn de tanks dubbelwandig uitgevoerd, waardoor ze veiliger zijn.

April

start pilotproef fosfaatterugwinning

In april werd gestart met een grootschalige proef om fosfaat terug te winnen uit vliegas. Dit is de as die overblijft na thermische verwerking van zuiveringsslib. Fosfaat is van belang voor de voedselvoorziening (kunstmest) en is een grondstof waarvan de voorraden eindig zijn. De proef werd in november succesvol afgerond, waardoor het realiseren van een nieuwe fosfaatfabriek dichterbij komt. Om een definitief besluit te kunnen nemen, moet duidelijk zijn of alle producten en reststoffen afgezet kunnen worden. De proef heeft materiaal opgeleverd waarmee de afzetbaarheid onderzocht kan worden.

Mei t/m Augustus

Mei

PMO

Regelmatig voert SNB een periodiek medisch onderzoek (PMO) uit, waarin de gezondheid en het welzijn van onze medewerkers wordt getoetst. Uit het PMO blijkt een hoge bevlogenheid onder de medewerkers, doordat binnen SNB veel bronnen aanwezig zijn die energie geven en er weinig stressoren zijn. De fysieke belasting wordt echter als hoog ervaren. Inmiddels is een verdiepende RI&E uitgevoerd naar de fysieke belasting en is er een plan van aanpak opgesteld om deze belasting te verlagen.

Juni

Nieuwe RvC

SNB heeft haar governance-structuur op een aantal punten gewijzigd. Een van de punten was om een geheel onafhankelijke Raad van Commissarissen (RvC) te installeren. Hiervoor is gekozen omdat een onafhankelijke RvC zorgt voor een meer bedrijfsmatig en inhoudelijker toezicht op de onderneming. Vanaf 3 juni 2021 hebben de aandeelhouders niet langer zitting in de RvC en bestaat de RvC uit Frank van den Heuvel (voorzitter), Wenny Raaijmakers en Jan-Renier Swinkels.

Juli

Bezoek fosfaatfabriek hamburg

In juli brachten SNB en HVC, samenwerkingspartner in het terugwinnen van fosfaat uit vliegas, een bezoek aan de in aanbouw zijnde eerste fosfaatfabriek op basis van een nat-chemisch terugwinproces. Deze fabriek moet straks alle vliegas gaan verwerken die de stad Hamburg maakt. Duidelijk werd dat de stap van pilotinstallatie naar volwaardige installatie nog een aantal uitdagingen met zich meebrengt, die 1 voor 1 worden opgepakt. De schaarste aan grondstoffen en arbeidskrachten zorgt echter voor de nodige vertraging.

Augustus

start onderzoek beperking gasverbruik

SNB gebruikt voornamelijk aardgas voor het op- en afstoken van de verbrandingsovens bij onderhoud en storingen. Door in het verleden te kiezen voor een ander onderhoudsconcept is het verbruik aanzienlijk afgenomen. In 2021 is een onderzoek gestart om op basis van verschillende data na te gaan of het bijstoken van gas beperkt kan worden. Ongeveer 40% van het aardgasverbruik wordt gebruikt om bij te verwarmen als het zuiveringsslib te nat de oven in gaat. Met behulp van data kijken wij of het mogelijk is de voordroging zodanig te regelen, dat minder gas bijgestookt hoeft te worden. In 2022 wordt dit onderzoek afgerond. De eerste resultaten zijn veelbelovend.

September t/m December

September

oplevering aanpassing AWZI

De overstap van DEMON naar een SBR-proces voor de bacteriologische verwijdering van stikstof uit afvalwater heeft de prestaties van de afvalwaterzuivering (AWZI) van SNB aanzienlijk verbeterd. Maar het betekende ook dat er aanpassingen moesten worden gedaan op de sliblijn: de afvoer van het spuislib uit de reactor. In september werd het nieuwe slibontwateringsgebouw (SOG) op het terrein van SNB in gebruik genomen. Met deze realisatie en andere aanpassingen is nu definitief de overstap naar het SBR-proces afgerond.

Oktober

Dutch Design Week

Vliegas uit de slibverwerkingsinstallatie van SNB kreeg in oktober een toepassing als keramiekglazuur voor een tegelwand tijdens de Dutch Design Week. Ontwerpster Billie van Katwijk ontwierp de tegelwand. Door keramiekglazuur te vervaardigen uit vliegas maakt Van Katwijk deze reststof, die doorgaans onzichtbaar is als vulstof voor onder andere asfalt en beton, weer zichtbaar voor de buitenwereld. Na de Dutch Design Week is de tegelwand nog te zien op de Floriade.

November

nieuwe LUVO's

In 2015 installeerde SNB twee hogedrukstoomketels om zo meer energie terug te winnen uit het zuiveringsslib. Al snel bleek een onderdeel van deze ketels, waarin de verbrandingslucht wordt voorverwarmd, zeer corrosiegevoelig te zijn. Hierdoor was het moeilijk voor SNB om de CxHy-emissie (verbinding van kool- en waterstof) beheersbaar te houden. Begin 2021 won SNB een arbitragezaak hierover en in november zijn de zogenaamde LUVO's volledig vervangen op basis van een aangepast ontwerp.

December

Trees for All

Het doel van SNB is om minimaal CO_2-neutraal zuiveringsslib te verwerken, waarbij in de volgorde van maatregelen SNB kiest voor reduceren, dan afvangen en ten slotte compenseren. SNB heeft reeds diverse maatregelen getroffen zoals het verbeteren van onze energiehuishouding, inzet van biodiesel, reduceren aardgasverbruik en afvangen van CO_2 en gebruik in papier. In 2021 is SNB een partnerschap aangegaan met Trees for All om tijdelijk CO_2 te compenseren door het aanplanten van bomen.

3.3 Excellente dienstverlener

Als ‘excellente dienstverlener’ zorgt SNB voor een stabiele en solide bedrijfsvoering en organisatie, want alleen op deze wijze kan SNB de waterschappen voorzien van een duurzame en betrouwbare verwerking van zuiveringsslib. Belangrijk daarbij is een intensieve samenwerking met de waterschappen, omdat de hoeveelheid en samenstelling van het aangevoerde zuiveringsslib in belangrijke mate de prestaties van de SVI bepalen. SNB ziet excellente dienstverlening als hoeksteen van haar strategische beleid. De andere twee sporen in de ondernemingsstrategie bouwen voort op het spoor van ‘excellente dienstverlener’

Verder optimaliseren van de samenwerking in de keten

De prestaties van de rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI’s) worden steeds meer bepaald door de hoeveelheid en samenstelling van het afvalwater. Dit heeft weer invloed op de hoeveelheid en samenstelling van het zuiveringsslib en daarmee op de prestaties van de SVI. Om duurzaam zuiveringsslib te blijven verwerken, is een gezamenlijk inzicht in de effecten op de RWZI’s en de SVI van belang. Met dit inzicht zoekt SNB samen met de waterschappen naar de optimale balans tussen de prestaties van de RWZI’s en de SVI.

Huidige slibmarkt

In de afgelopen jaren was er sprake van een grote disbalans tussen vraag en aanbod in de slibmarkt door de ombouw van verschillende rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI’s) tot Energiefabrieken. Dit in combinatie met het tijdelijk wegvallen van verwerkingscapaciteit in de markt, leidde tot een grote krapte in de slibmarkt. De Energiefabrieken zijn inmiddels allemaal volledig in bedrijf, waardoor de omvang van de productie aan communaal zuiveringsslib is teruggelopen en dit heeft zich in 2021 gestabiliseerd. SNB verwacht dat er voor 2022 en 2023 nog sprake zal zijn van een beperkte krapte in de markt, totdat twee nieuwbouwplannen voor droog- en verbrandingscapaciteit gerealiseerd zijn. Verder is in 2021 duidelijk geworden dat de buitenlandse slibmarkt weer beperkt open is voor zuiveringsslib uit Nederland, terwijl die voor 2021 een aantal jaren nagenoeg gesloten was.

In 2021 is het Besluit activiteiten leefomgeving voor de afvalsector definitief geworden. Voor de verbranding van afval in Nederland betekent dit dat vanaf eind 2023 nieuwe, strengere luchtemissie-eisen gaan gelden alsook strengere en uitgebreidere meeteisen. Ook SNB zal hieraan moeten voldoen. In het vervolg van dit jaarverslag gaan we nader in op wat dit betekent.

Eind 2021 is het regeerakkoord van het nieuwe kabinet gepresenteerd. In dit akkoord wordt zwaar ingezet op het halen van de Nederlandse klimaatdoelstellingen en op de stikstofproblematiek. In 2022 zal meer duidelijk worden over de wijze waarop het kabinet hieraan invulling gaat geven. Dat ook een bijdrage gevraagd zal worden vanuit de afvalsector is duidelijk. SNB zet al langer in op het verlagen van haar CO_2- en stikstofvoetafdruk.

Dit zal ook zijn effect gaan hebben op innovaties in de afvalwater- en slibketen. SNB ziet dat diverse partijen nieuwe, duurzamere slibeindverwerkingstechnieken aan het ontwikkelen zijn. Deze ontwikkelingen gaan (te) langzaam, gelet op de toekomstige vervangingsvraag voor diverse bestaande verwerkingsinstallaties. Dat geldt ook voor de SVI van SNB. Verderop komen we hierop nader terug.

Inzameling

De aanvoer vanuit de klant-aandeelhouders is in totaliteit nagenoeg conform verwachting geweest. De aanvoer vanuit de overige klanten lag beduidend hoger dan verwacht, ondanks dat ten opzichte van 2020 de aanvoer afnam. Uiteindelijk werd in totaal circa 12.000 ton ontwaterd zuiveringsslib meer aangevoerd dan werd verwacht. In de komende jaren zal de aanvoer nog iets verder afnemen, waardoor SNB in combinatie met de eigen opslagfaciliteiten kan voorzien in de realisatie van een gezonde bedrijfsmatige capaciteit.

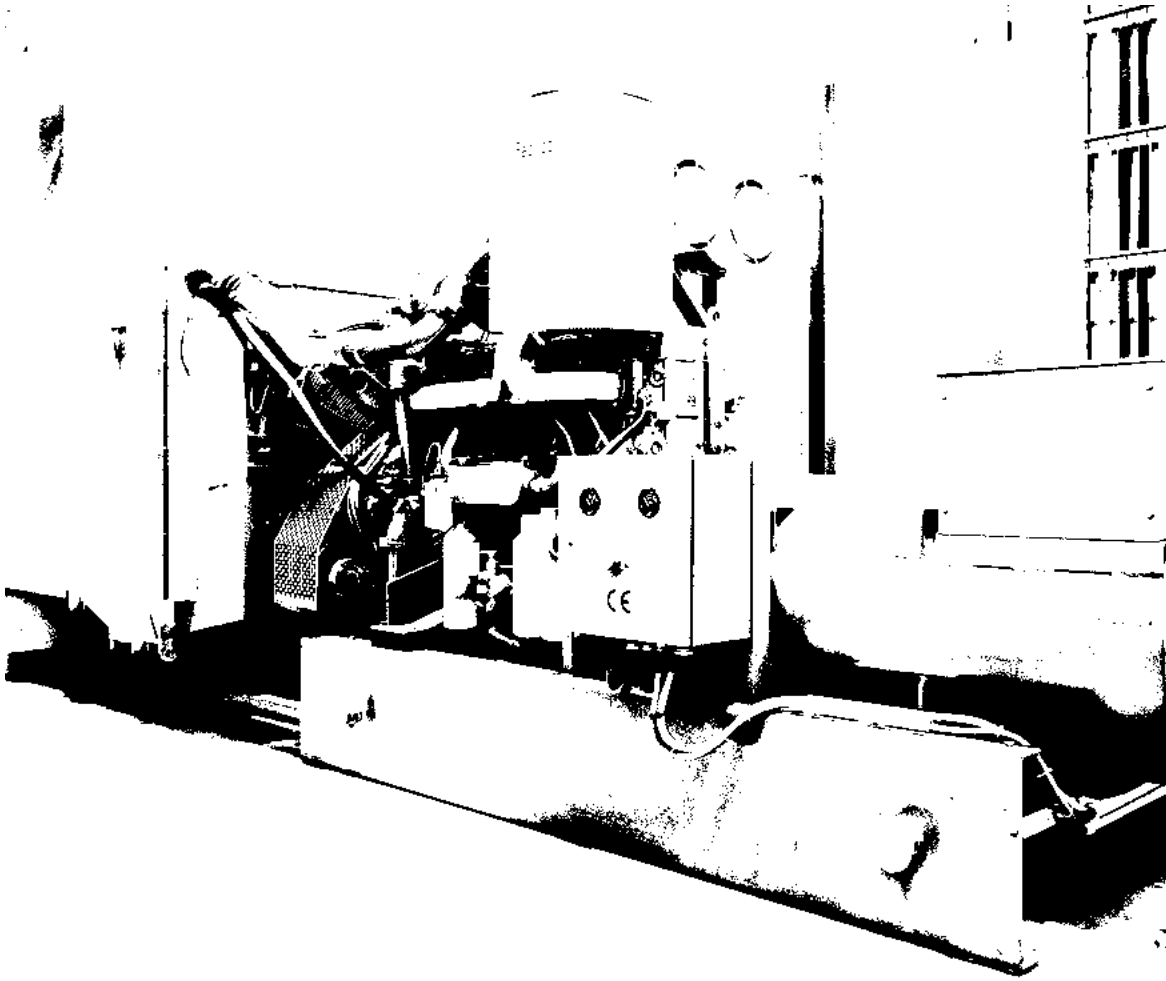

Slibaanvoer in tonnen ontwaterd zuiveringsslib

	2017	2018	2019	2020	2021
Waterschap Aa en Maas	103.471	91.213	80.659	74.459	75.662
Waterschap Brabantse Delta	67.929	70.282	66.322	69.702	70.831
Waterschap De Dommel	78.552	84.027	62.934	61.069	54.102
Waterschap Scheldestromen	26.775	26.399	27.061	24.275	24.527
Waterschap Vechtstromen	57.995	52.707	52.920	50.802	47.372
Totaal klant/aandeelhouders	**334.722**	**324.628**	**289.896**	**280.307**	**272.494**
HDSR	71.189	71.040	74.851	79.419	76.970
Wetterskip Fryslân	67.599	66.834	69.450	71.930	73.375
Overige klanten	70.190	45.018	19.612	15.132	7.872
Totale slibaanvoer	**543.700**	**507.520**	**453.809**	**446.788**	**430.711**

Droge en organisch stofgehalte aangevoerd zuiveringsslib

	Eenheid	2017	2018	2019	2020	2021
Droge stof	% v. slibkoek	23,1	23,2	22,2	22,7	22,9
Organische stof	o.s. % slibkoek	16,2	16,1	15,2	15,7	15,5
Verhouding organische stof/ water	o.s./water	0,210	0,209	0,198	0,203	0,201
Stookwaarde	MJ/kg o.s.	22,4	22,6	20,8	20,4	20,8
Verhouding energie/water	MJ/kg water	4,70	4,72	4,12	4,14	4,19

Slibkwaliteit

Belangrijke innovatie in de afvalwater- en slibketen vindt momenteel plaats in het realiseren van Energie- en Grondstoffenfabrieken op de zuiveringen van waterschappen. Dit geeft, naast onzekerheid over de kwantiteit, ook onzekerheid over de samenstelling van het zuiveringsslib. Verwacht wordt dat de samenstelling van het zuiveringsslib verder beïnvloed zal worden, doordat waterschappen afvalwater steeds verder moeten gaan zuiveren gelet op de wet- en regelgeving hieromtrent en de ambities van de waterschappen op dat vlak, die zijn opgenomen in de nieuwe waterbeheerplannen. SNB zoekt met de waterschappen naar afstemming hierover, om de gevolgen en daarmee de opgave van SNB beter in beeld te krijgen.

Opvallend is de stijging van het chloridegehalte in het zuiveringsslib in 2021. Dit wordt veroorzaakt doordat een aantal waterschappen meer ijzerchloride doseert om aan de effluent fosfaateis te kunnen voldoen. Het chloridegehalte heeft geen invloed op de verwerking maar wel op de levensduur van de SVI aangezien chloride corrosie kan veroorzaken dan wel versnellen. Hiervoor zijn overigens geen aanwijzingen. Verder is het gehalte aan stikstof toegenomen. Ten opzichte van 10 jaar geleden is er sprake van een stijging met circa 25%. Verder hebben we geconstateerd dat het stikstofgehalte in ons afvalwater dat ontstaat bij het voordrogen van het zuiveringsslib voordat het wordt verbrand, in 2021 is verdubbeld ten opzichte van 2018. Samen met de waterschappen is dit onderzocht en is geconstateerd dat dit een negatief bijeffect is van het verregaand vergisten van zuiveringsslib om biogas terug te winnen. Verder is uit onderstaande tabel definitief op te maken dat, rekening houdend met het watergehalte, de energie-inhoud van het zuiveringsslib is afgenomen. Verwacht werd dat het verdergaand vergisten op de energie-inhoud weinig effect zou hebben, omdat werd aangenomen dat vergist zuiveringsslib beter ontwaterbaar is. Dit blijkt ook het geval, maar niet in de mate als werd verondersteld. Daarnaast lijkt de stookwaarde van het organische materiaal in het zuiveringsslib af te nemen.

Meer waterschappen als aandeelhouder

Om de samenwerking in de keten verder te bevorderen, streeft SNB ernaar om meer waterschappen te laten toetreden als aandeelhouder. Momenteel wordt 63% van de capaciteit bezet door zuiveringsslib dat afkomstig is van aandeelhouders. Het toetreden van nieuwe aandeelhouders zorgt, naast het bevorderen van de samenwerking in de keten, voor meer zekerheid en stabiliteit.

Het verbreden van de groep van aandeelhouders en daarmee het beperken van het marktrisico voor zowel SNB als de huidige aandeelhouders sluit aan bij de hedendaagse ontwikkelingen in de slibmarkt. In 2021 hebben de huidige aandeelhouders ingestemd met een toetredingsstrategie voor nieuwe aandeelhouders. Op basis van deze strategie zijn SNB en de huidige aandeelhouders met enkele waterschappen verkennende gesprekken gaan voeren in 2021. Deze gesprekken krijgen in 2022 een verder vervolg waarbij wordt ingestoken op toetreding van een of meerdere waterschappen per 1 januari 2023. Uitgangspunt bij deze toetreding is een eerlijke instapprijs, een gelijk verwerkingstarief voor alle aandeelhouders en het streven naar gelijkwaardigheid in zeggenschap. Naast genoemde uitgangspunten spelen onder andere continuïteit, duurzaamheid, kosten, flexibiliteit een belangrijke rol.

Zorgen voor een continue en betrouwbare verwerking

SNB streeft naar maximale betrouwbaarheid en beschikbaarheid van de SVI. Continuïteit in verwerking van zuiveringsslib is en blijft de eerste prioriteit van de waterschappen en daarmee de topprioriteit van SNB. Om die reden zorgt SNB voor een gezonde bedrijfsmatige verwerkings- en opslagcapaciteit voor haar klanten.

Verwerkt zuiveringsslib

SNB verwerkte in haar eigen installatie circa 415.000 ton ontwaterd zuiveringsslib in 2021. Begroot was een verwerking van 409.000 ton. SNB heeft circa 18.000 ton laten verwerken door andere verwerkers. Begroot was een externe verwerking van circa 9.800 ton. De hogere externe verwerking houdt verband met de hogere slibaanvoer in combinatie met een hogere slibvoorraad die SNB begin 2021 extern heeft laten verwerken.

Interne en externe verwerking

	Eenheid	2017	2018	2019	2020	2021
Verwerkt in eigen SVI	ton/jaar	411.163	419.157	434.771	417.075	415.282
Extern laten verwerken	ton/jaar	145.637	85.402	18.105	32.017	18.007
Totaal verwerkt	ton/jaar	**556.800**	**504.559**	**452.876**	**449.092**	**433.290**

Het rendement van de SVI is afhankelijk van de doorzet per bedrijfsuur en de beschikbaarheid van de SVI. De doorzet bleef in 2021 achter bij de verwachtingen en prestaties uit voorgaande jaren. De bedrijfsuren lagen hoger dan voorgaande jaren maar iets onder de verwachtingen voor 2021.

De doorzet in organische stof per bedrijfsuur is sinds 2019 afgenomen. Dit heeft te maken met de verslechterde energie- en waterverhouding in het zuiveringsslib. Hierboven is aangegeven waardoor dit komt. Om deze effecten beter te onderzoeken is in 2021 een energiemodel voor de verbrandingsovens opgesteld. Op basis van dit model zal verder onderzoek gedaan worden naar hoe het meest efficiënt omgegaan kan worden met de verslechterde energie- en waterverhouding.

De beschikbaarheid van de SVI lag met 91,5% onder de doelstelling van 93,5%. Hiervoor zijn drie oorzaken aan te geven. SNB heeft, net als in 2020, te maken met aangroei in met name een van de verbrandingsovens. Het onderzoek met TNO ten aanzien van de aangroei heeft inmiddels aangetoond dat dit wordt veroorzaakt door lokale reducerende omstandigheden in de oven. Het is nog niet bekend wat deze lokale omstandigheden veroorzaakt en er is nog geen definitieve aanwijsbare oorzaak gevonden. Met TNO wordt in 2022 daarom verder onderzoek gedaan. Daarnaast bleken de lagedrukstoomketels regelmatig een lekkage te hebben. In 2022 worden de slechte onderdelen van deze ketels vervangen. Een algehele vervanging is niet nodig. Tot slot zijn de luchtvoorverwarmers (LUVO's) van beide hogedrukstoomketels in 2021 vervangen op basis van een nieuw ontwerp, omdat deze voorverwarmers last hadden van overmatige corrosie door een constructiefout. De vervanging heeft tijdens regulier onderhoud plaatsgevonden, waarbij het onderhoud twee keer langer duurder dan gebruikelijk vanwege de complexiteit. Dit was echter voorzien.

Overzicht doorzet en bedrijfsuren

	Eenheid	2017	2018	2019	2020	2021
Doorzet SVI	ton slib p/u	13,05	12,92	13,04	12,94	12,95
Doorzet SVI	ton os p/u	2,11	2,07	2,00	2,03	2,01
Doorzet SVI	ton water/u	10,04	9,93	10,11	10,01	9,98
Beschikbaarheid	aantal uren	31.505	32.436	33.342	32.232	32.059
Beschikbaarheid	% max. cap.	89,9	92,6	95,2	91,7	91,5

Collectieve en eigen incidentencapaciteit

De Unie van Waterschappen heeft in 2021 een opslagcapaciteit gerealiseerd van circa 18.000 ton ontwaterd zuiveringsslib die landelijk gebruikt kan worden als collectieve incidentencapaciteit. Naast deze collectieve incidentencapaciteit heeft SNB gedurende 2021 de beschikking gehad over circa 20.000 ton (ontwaterd zuiveringsslib) aan eigen incidentencapaciteit. Dit betreft ongeconditioneerde opslag bij derden die in verband met geur alleen geschikt is voor vergist zuiveringsslib vanuit traditionele vergistingsinstallaties. Naast deze incidentencapaciteit heeft SNB op haar eigen terrein een geconditioneerde opslag voor circa 16.000 ton ontwaterd zuiveringsslib, die gebruikt wordt voor de reguliere bedrijfsvoering.

Zorgen voor een minimale milieubelasting

SNB streeft naar het minimaliseren van de milieubelasting tijdens de verwerking van het zuiveringsslib ofwel maximale inzet op een duurzaam verwerkingsproces. SNB wil dit bereiken door minimaal CO_2-neutraal te opereren, het gebruik van natuurlijke hulpstoffen te beperken, de stikstofemissie verder te verlagen, en het minimaal energieneutraal verwerken van zuiveringsslib. Daarnaast zet SNB maximaal in op het hergebruik van reststoffen als grondstoffen.

Klimaatverandering

SNB streeft ernaar om binnen vijf jaar ‘echt’ CO_2-neutraal te zijn door middel van reductie en afvangen/opslaan van CO_2. Voor de tussenliggende periode is SNB in 2021 een samenwerking aangegaan met Trees for All, waardoor SNB vanaf 2021 CO_2-neutraal opereert door compensatie van CO_2 via een gecertificeerd herbebossingsproject in het buitenland.
In de afgelopen jaren is ook geïnvesteerd in het verlagen van de CO_2-voetafdruk door het energieverbruik te reduceren, de energieopwekking uit zuiveringsslib te vergroten, het aanleggen van een zonnepark en het slibtransport voor de aandeelhouders te verzorgen met biodiesel. Daarnaast wordt een deel van de CO_2 die bij SNB ontstaat tijdens de verbranding, afgevangen door een buurbedrijf. Dit buurbedrijf maakt een witmaker voor de papierindustrie, waardoor CO_2 als het ware wordt opgeslagen in papier.

Fossiele CO_2-voetafdruk

	Eenheid	2017	2018	2019	2020	2021*
Fossiele CO_2-emissie	ton CO_2 eq.	34.792	31.805	27.259	25.539	24.331
Afvang van CO_2	ton CO_2 eq.	-44.009	-26.652	-25.863	-22.171	-14.538
Compensatie van CO_2	ton CO_2 eq.	-	-20	-	-	-10.281
Per saldo	**ton/jaar**	**-9.217**	**5.133**	**1.396**	**3.368**	**-488**
Per verwerkte ton slib	**kg/ton slib**	**-22,4**	**12,3**	**3,2**	**8,1**	**-1,2**

* Vanaf 2021 worden in de voetafdruk betrokken scope 1, 2 en 3 (voor zover direct beïnvloedbaar) emissies. Hierbij zijn ook de omrekenfactoren aangepast op de informatie beschikbaar op www.co2emissiefactoren.nl. Ten aanzien van verbruik en opwekking duurzame energie is vanaf 2021 rekening gehouden met de mix aan duurzame energie die de energieleverancier heeft geleverd.

Voor de komende jaren wordt voornamelijk ingezet op het vergroten van de inzet van biobrandstoffen, het verder terugdringen van het aardgasverbruik, het zoeken naar duurzame alternatieven voor aardgas en het optimaliseren van de eigen energieopwekking. Ten aanzien van dit laatste zoekt SNB met de waterschappen naar mogelijkheden om de energie/waterbalans in het zuiveringsslib te verbeteren. Deze maatregelen moeten er voor zorgen dat SNB ‘echt’ CO_2-neutraal kan opereren.

Naast de uitstoot van fossiele CO_2 ontstaat tijdens de verbranding ook biogene CO_2. In onderstaand overzicht is weergegeven hoeveel biogene CO_2 jaarlijks uitstoten wordt doordat het zuiveringsslib (biomassa) wordt verbrand.

Uitstoot biogene CO_2

	Eenheid	2017	2018	2019	2020	2021
Verbranding zuiveringsslib	ton CO_2 eq.	147.420	149.204	148.061	145.137	142.013

Verzuring

De emissie van de componenten zwaveldioxide (SO_2), stikstofoxide (NO_x) en ammoniak (NH_3) naar de lucht draagt bij aan de verzuring van het milieu. De aanwezige zwavel- en stikstofverbindingen in het zuiveringsslib nemen al jaren toe. De focus ligt vooral op het verder reduceren van de ammoniakemissie, mede gelet op de landelijke stikstofproblematiek en de nieuwe emissie-eisen die in 2023 gaan gelden. Ondanks dat via de lucht minder dan 1% van de aanwezige stikstof in het zuiveringsslib als stikstofoxide en ammoniak wordt uitgestoten, gaat het nog om een aanzienlijke hoeveelheid. SNB heeft geïnvesteerd in het aanpassen van twee verbrandingsovens om de stikstofemissie te kunnen verkleinen. In 2021 is onderzoek gedaan naar het verbeteren van het verwijderingsrendement van de rookgaswassers in verband met de toename van stikstof in het zuiveringsslib (tussen 2004 en 2021 is het stikstofgehalte in het zuiveringsslib toegenomen met 30%) en om eenvoudiger te kunnen voldoen aan de toekomstige lagere ammoniakemissienormen. In 2022 wordt een wasser aangepast om na te gaan of het verwijderingsrendement kan worden verhoogd. Als dat mogelijk is, worden alle wassers aangepast.

Uitstoot verzuring in vrachten

	Eenheid	2017	2018	2019	2020	2021
Zwaveldioxide (SO_2)	ton/jaar	6,7	7,7	5,3	4,6	2,4
Stikstofoxide (NO_x)	ton/jaar	45,0	40,0	36,7	36,4	35,8
Ammoniak (NH_3)	ton/jaar	6,0	6,1	6,2	4,9	5,1
Totaal	**ton/jaar**	**57,7**	**53,8**	**48,2**	**45,9**	**43,3**
Per verwerkte ton slib	**kg/ton slib**	**0,14**	**0,13**	**0,11**	**0,11**	**0,10**

Energieverbruik en -opwekking

SNB heeft zich tot doel gesteld om de verwerking van zuiveringsslib energieneutraal te laten plaatsvinden. Voor het slibverwerkingsproces zet SNB drie energiebronnen in: de organische fractie in het zuiveringsslib, aardgas en elektriciteit. Aardgas wordt ingezet om de ovens op te warmen na een onderhoudsstop en om gecontroleerd de ovens uit bedrijf te nemen. Elektriciteit gebruikt SNB voor de aandrijving van diverse installatieonderdelen. SNB richt zich al sinds de start van de bedrijfsvoering op een verlaging van haar energieverbruik en het produceren van elektriciteit uit zuiveringsslib. SNB monitort vanaf 2005 haar energieverbruik en –productie door middel van een energieverbruiksindex. SNB streeft naar een energieneutrale verwerking van het zuiveringsslib (energieverbruiksindex = 0).

Zorgen voor een robuuste organisatie

De ondernemingsstrategie kan alleen succesvol worden uitgevoerd wanneer er een robuuste organisatie achter staat. SNB zorgt daarom voor het behoud en de uitbouw van relevante kennis en ervaring in de organisatie, met voldoende en tijdige instroom van jong talent en ervaren krachten op sleutelposities. Dit is van belang gezien de uitstroom van personeel wegens pensionering. SNB streeft goed werkgeverschap na door het bieden van een stimulerende, gezonde en veilige werkomgeving waar medewerkers met plezier werken. Doel is een robuuste, toekomstbestendige organisatie.

Vanaf 2015 is de index verbeterd (hoe lager de index, hoe beter SNB met haar energiehuishouding omgaat) door de ingebruikname van hogedrukstoomturbine en tegendrukturbine. In 2019 zijn de zonnepanelen in gebruik genomen. zonne-energie gebruikt SNB in SVI. In 2021 is een onderzoek gestart om het bijstoken van gas ondersteuning van de verwerking, verder te reduceren. In 2021 is ook verder geïnvesteerd in kleinere energiemaatregelen, zoals ledverlichting.

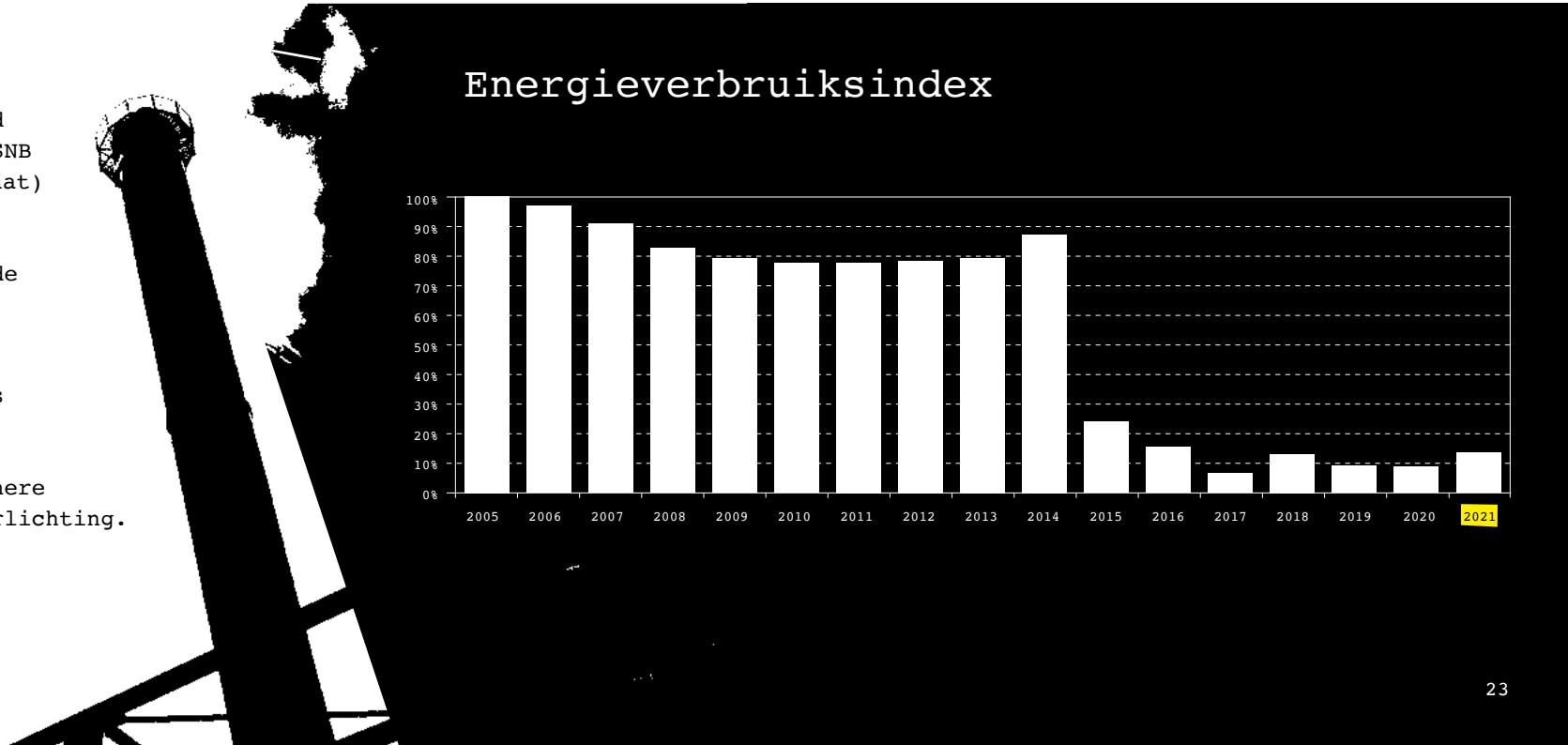

Energieverbruiksindex

Organisatiestructuur

In 2021 is op advies van een organisatiebureau de organisatiestructuur aangepast. Met deze aanpassing moet de organisatie voldoende toegerust zijn om het ondernemingsplan 2021-2026 ten uitvoer te kunnen brengen. De Directie leidt SNB en stuurt het Managementteam aan. Het Managementteam bestaat naast de Directeur uit de Bedrijfsleider, de Manager Finance & Control en de Manager Innovatie & Technologie. De Bedrijfsleider is belast met de aansturing van de Afdeling Procesvoering en de Afdeling Technische Dienst. De Manager Innovatie & Technologie is verantwoordelijk voor business development en procesverbeteringen.

Werkgelegenheid

Alle medewerkers die in dienst zijn, hebben een aanstelling voor onbepaalde tijd, op vier medewerkers na. Van de 50 medewerkers op 31 december 2021 is 12% vrouw en 88% man. 12% van de medewerkers heeft een parttime aanstelling, waarvan 86% vrouw en 14% man. SNB draagt bij aan de lokale werkgelegenheid. 60% van alle medewerkers woont binnen een straal van 30 kilometer van onze bedrijfslocatie. Van Directie/ Management woont 67% binnen genoemde straal.

In 2021 heeft 1 medewerker SNB verlaten voor een functie elders, en zijn 2 medewerkers met pensioen gegaan. In 2021 zijn twee medewerkers aangetrokken. In 2021 heeft SNB een strategische personeelsplanning opgezet in verband met de uitstroom van medewerkers die in de komende jaren met pensioen gaan. Deze planning is erop gericht interne medewerkers zich verder te laten ontwikkelen en te laten doorstromen en tijdig nieuwe medewerkers aan te trekken. Ten aanzien van dit laatste is in 2021 tevens een arbeidsmarktcommunicatieplan opgezet. Dit plan wordt in 2022 uitgerold.

Veilige en gezonde werkomgeving

Een veilige en gezonde werkomgeving is van grote waarde voor onze medewerkers. SNB besteedt hier dan ook veel aandacht aan.

Veiligheidscijfers

	Eenheid	2017	2018	2019	2020	2021
Signalering onveilige situatie	aantal	24	15	25	32	32
Ongeval met verzuim	aantal	0	0	0	1	0
Ongeval zonder verzuim	aantal	5	1	2	4	3

In 2021 zijn er drie ongevallen geweest zonder verzuim. Daarnaast waren er geen ongevallen met verzuim. De ongevallen en onveilige situaties zijn geanalyseerd, binnen de organisatie besproken en indien nodig zijn maatregelen getroffen om de kans op een ongeval of onveilige situatie in de toekomst te voorkomen. Drie ongevallen zijn er drie te veel. Veiligheidsbewustzijn blijft altijd een aandachtspunt.

Verzuimcijfers

	Eenheid	2017	2018	2019	2020	2021
Ziekteverzuim	%	3,5	6,5	5,3	5,5	7,6
Meldingsfrequentie	aantal p.p.	0,99	1,30	1,08	0,89	1,24

Net als in voorgaande jaren is SNB in 2021 geconfronteerd met een aantal langdurig arbeidsongeschikte werknemers. Deze arbeidsongeschiktheid is niet gerelateerd aan de werkzaamheden bij SNB. Het verzuim is vooral in de laatste maanden van 2021 sterk beïnvloed door corona. SNB heeft sinds maart 2020 het bedrijfscontinuïteitsplan pandemie in werking gesteld. Dit plan is tot nu toe redelijk effectief gebleken, mede door de discipline van het personeel in het naleven van de coronamaatregelen. Corona is derhalve niet van invloed geweest op de verwerkings- en onderhoudsactiviteiten in 2021.

Opleidingen

Naast de verplichte opleiding BHV voor operationeel personeel, zijn er door diverse medewerkers individuele opleidingen gevolgd op verzoek van SNB dan wel op eigen initiatief. De effectiviteit van deze opleidingen is getoetst tijdens evaluatiegesprekken die jaarlijks met de medewerkers worden gehouden. Het aantal opleidingen was in 2021 beperkt als gevolg van de coronapandemie. Er werden opleidingen gevolgd op het gebied van governance, mediatraining, HR, VCA, BHV en bestuurskunde.

Een financieel gezonde organisatie

In alle activiteiten streeft SNB naar een gezonde balans tussen continuïteit, duurzaamheid (milieu en mens) en kosten. SNB streeft daarbij naar zo laag mogelijke verwerkingskosten voor haar waterschappen en een financiering van de activiteiten binnen gezonde solvabiliteitscriteria.

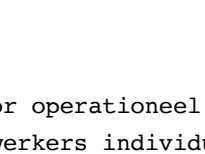

Consultatie en participatie van medewerkers

Op het gebied van gezond en veilig werken worden medewerkers via toolboxen bijgepraat door leidinggevenden. Opmerkingen en vragen vanuit de toolboxen worden doorgeleid naar het operationeel overleg. In dit overleg worden eventueel acties uitgezet naar aanleiding van de opmerkingen en vragen. Daarnaast zijn medewerkers betrokken geweest bij de verdieping van de RI&E zoals hierboven beschreven. De preventiemedewerkers zijn in 2021 meer betrokken bij vraagstukken op gebied van Arbo. Dit moet in 2022 verder vorm krijgen, waarbij de preventiemedewerkers meer gaan samenwerken met een nieuw aan te stellen KAM-coördinator.

In 2021 is drie keer overleg gevoerd met de OR over allerlei aspecten omtrent de bedrijfsvoering, waaronder ook veilig en gezond werken. Daarnaast heeft de OR instemming verleend aan de wijziging van de organisatiestructuur en zijn met de OR onderhandelingen gevoerd over de aanpassing van de arbeidsvoorwaardenregeling.

Ontwikkeling verwerkingskosten

De kosten die SNB maakt voor de verwerking van het zuiveringsslib worden doorbelast aan haar waterschapsklanten. Daarmee zijn deze verwerkingskosten rechtstreeks van invloed op de waterschapsbelastingen. SNB stuurt al sinds 1998 op haar kostenontwikkeling. Het werkelijk gerealiseerde verwerkingstarief laat een dalende trend zien, waarbij in de laatste jaren de ontwikkeling minder stabiel is geweest, voornamelijk door de onbalans in slibaanbod en verwerkingscapaciteit. SNB verwacht met het nieuwe ondernemingsplan het tarief verder te kunnen laten afnemen.

Ontwikkeling kostenindex

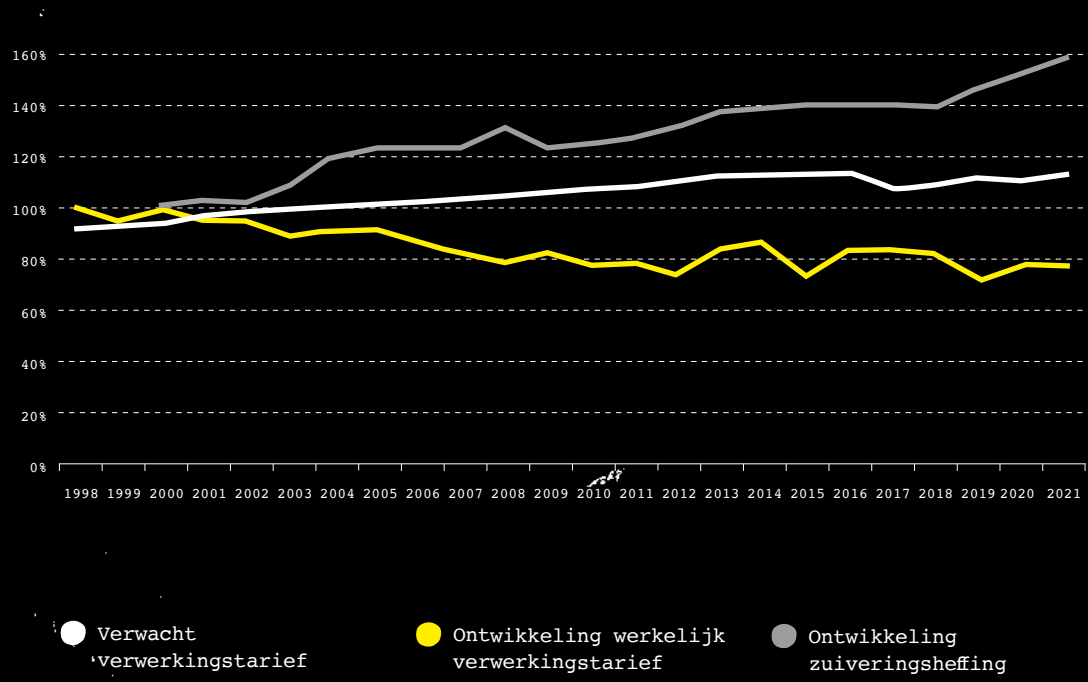

Toelichting op het financiële resultaat 2021

Financieel sluit 2021 met een negatief resultaat van € 900.000. Dit resultaat is hieronder niet geanalyseerd op het niveau van de diverse opbrengsten en lasten, maar op het niveau van bovenliggende oorzaken. Op basis daarvan is onderstaand overzicht samengesteld.

Toelichting op het resultaat

	(x € 1.000)		
1	Verlaagde SDE-subsidie i.v.m. stijging energieprijzen	-1.045	●
2	Lagere eigen energieproductie door lage energie/waterverhouding	-613	●
3	Extra kosten verwerking stikstof in afvalwater	-320	●
4	Hogere kosten in verband met 100% krijtgebruik door wegvallen leverancier	-207	●
5	Extra kosten door coronamaatregelen	-159	●
6	Inhuur personeel door hoog ziekteverzuim	-132	●
7	Bijstelling afschrijvingstermijn met 1 jaar	+858	●
8	Lagere omzet aandeelhouders door nieuwe afspraken over BTW-vrijstelling	-243	●
9	Minder benodigde externe opslag zuiveringsslib	+328	●
10	Lagere kosten transport aandeelhouders	+252	●
11	Extra verwerking zuiveringsslib overige klanten	+222	●
12	Overige verschillen	+159	●
	Totaal	**-900**	

N.B. - is nadelig / + is voordelig / oorzaak afwijking ligt vooral ● extern, ● intern, of ● beide.

[1] SNB ontvangt jaarlijks SDE++ subsidie voor het opwekken van duurzame elektriciteit via biomassa en zon, en warmtelevering uit biomassa. De hoogte van de subsidie is afhankelijk van de hoogte van de energieprijzen en de hoeveelheid opgewekte duurzame energie. Met de SDE-subsidie compenseert de rijksoverheid de zogenaamde onrendabele top voor investeringen in duurzame energie. Daalt de energieprijs dan is de onrendabele top hoger en neemt de subsidie toe. Omgekeerd als de energieprijzen stijgen, neemt de onrendabele top af en neemt de subsidie dus ook af. Door de explosieve energieprijsstijging in voornamelijk het laatste kwartaal van 2021 betekent dit dat over 2021 deze subsidie ongeveer de helft lager uitvalt dan in voorgaande jaren.

[2] [3] Met de ingebruikname van de Energiefabrieken en andere wijzigingen op de rioolwaterzuiveringsinstallaties is de samenstelling van het zuiveringsslib de laatste jaren gewijzigd. In het voorgaande deel van het jaarverslag is hierop reeds ingegaan. Dit heeft zowel gevolgen voor de energieproductie als voor de verwerking van het afvalwater.

[4] Zoals eerder aangegeven in dit jaarverslag is een leverancier van kalk weggevallen. Dit is een belangrijke hulpstof in de rookgasreiniging van SNB. In 2021 is daarom volledig overgeschakeld op krijt. Krijt is echter minder reactief dan kalk waardoor het verbruik hoger lag en er ook meer reststoffen zijn geproduceerd.

[5] Ook in 2021 heeft SNB extra kosten moeten maken om de continuïteit van de verwerking te garanderen.

[6] SNB is in 2021 geconfronteerd met een voor SNB relatief hoog ziekteverzuim. Niet door corona maar door langdurige arbeidsongeschiktheid (niet arbeidsgerelateerd) van een aantal medewerkers. Om dit verzuim op te vangen, is tijdelijk personeel ingehuurd.

[7] In 2020 is besloten om met een jaarlijkse doorkijk van 8 jaar te gaan werken aangaande het gebruik en keuzes in herinvesteringen in de huidige SVI. In 2021 heeft een nieuwe evaluatie plaatsgevonden op basis waarvan is besloten de afschrijvingsduur van de gebouwen en installaties wederom met 1 jaar te verlengen. Hierdoor vallen de afschrijvingslasten lager uit dan begroot.

[8] In 2021 zijn hernieuwde afspraken gemaakt met de Belastingdienst over de toepassing van de zogenaamde BTW-koepelvrijstelling. Deze afspraken leiden er toe dat bepaalde activiteiten niet direct via de omzet verrekend worden maar via de resultaatbestemming. In de begroting was hiermee geen rekening gehouden.

[9] In 2021 was de slibmarkt beter in balans dan in voorgaande jaren waardoor het nagenoeg niet nodig was om zuiveringsslib tijdelijk extern tegen hoge kosten op te slaan.

[10] Over het geheel genomen hebben de aandeelhouders over 2021 ongeveer net zo veel zuiveringsslib aangevoerd als in 2020. In 2021 zijn er echter minder kosten gemaakt voor transport naar tijdelijke opslag en verwerking van zuiveringsslib bij andere slibverwerkers.

[11] In 2021 hebben de niet-aandeelhoudende klanten net als in 2020 aanzienlijk meer zuiveringsslib aangeleverd. Dit zuiveringsslib kon grotendeels verwerkt worden door SNB zelf waardoor aan de extra verwerking is verdiend.

Investeringen

Voor 2021 was voor circa € 4,0 miljoen aan investeringen begroot. Tezamen met niet uitgevoerde investeringen uit 2020, beliep het investeringsprogramma € 4,8 miljoen. Uiteindelijk is in 2021 € 2,4 miljoen geïnvesteerd. Hiervan heeft € 1,3 miljoen betrekking op aanpassingen aan de AWZI. De overige investeringen betreffen investeringen voor de instandhouding van gebouwen en installaties. Het merendeel van de investeringen is uitgesteld gezien de goede staat van de gebouwen en installaties. Verder werd het investeringsprogramma beïnvloed door vertragingen in verband met de beperkte beschikbaarheid van aannemers en schaarste aan materialen (lange levertijden).

Financiering

Gezien de solvabiliteits- en liquiditeitspositie in 2021 is geen nieuwe externe financiering aangetrokken. Besloten is om een deel van het eigen vermogen aan de aandeelhouders uit te keren uit de agioreserve.
Op 31 december 2021 bedroeg de solvabiliteitsratio 40,1%. SNB streeft naar een ratio van 30% tot 40%.

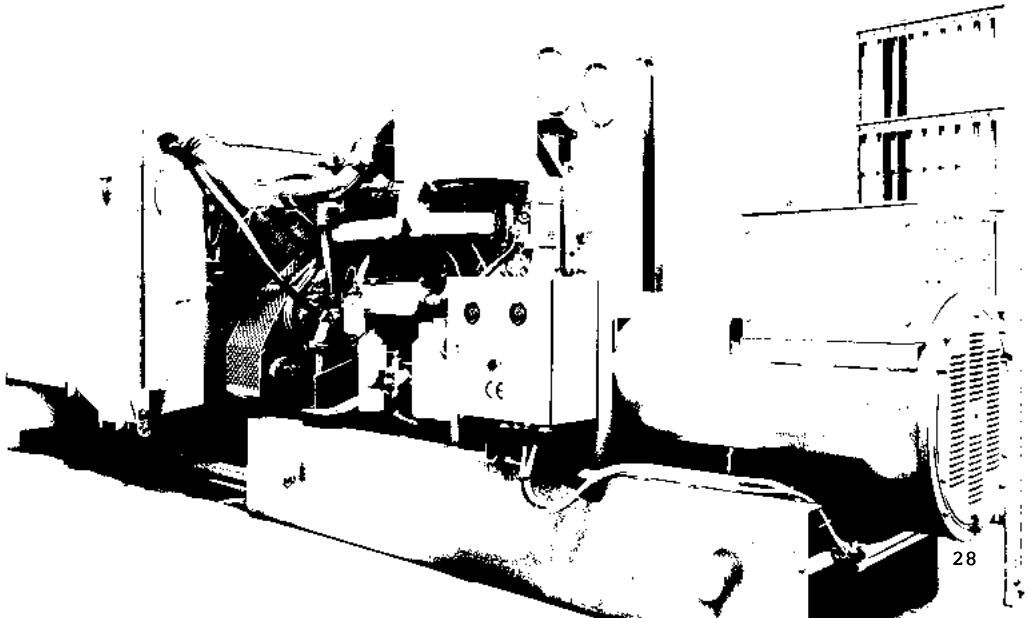

3.4 Duurzame ketenbouwer

SNB zet in spoor 2 ‘Duurzame ketenbouwer’ in op het uitbouwen van haar activiteiten in de slibketen. SNB verkent hierbij continu de mogelijkheden om gelijktijdig de slibketen verder te verduurzamen. De eerste prioriteit hierin vormt het terugwinnen van grondstoffen en met name het hergebruik van fosfaat uit het zuiveringsslib. Ook verkent SNB de mogelijkheid om de robuustheid van de afvalwater- en slibketen te versterken door het vergroten van de slibverwerkingscapaciteit indien de marktsituatie daarom vraagt.

Terugwinnen van fosfaat

Voor SNB en de waterschappen is het terugwinnen van fosfaat uit zuiveringsslib een prioriteit om te komen tot een circulaire afvalwaterketen. Dit terugwinnen kan zowel op de zuivering als bij de slibeindverwerking plaatsvinden. Monoverbranding, zoals SNB toepast, biedt goede kansen om fosfaat terug te winnen omdat het fosfaat immers geconcentreerd in de vliegas zit. Voordeel van deze wijze van fosfaatterugwinning is dat een relatief hoog rendement gehaald kan worden van meer dan 80%, ten opzichte van 20% tot 35% fosfaatterugwinning op de zuivering. Naast de mogelijkheid van fosfaatterugwinning kunnen ook aluminium en ijzer terug-gewonnen worden. Het teruggewonnen fosfaat kan worden gebruikt in diverse toepassingen en aluminium en ijzer kan worden hergebruikt in de zuiveringen.

SNB onderzoekt al ruim tien jaar de mogelijkheden om fosfaat terug te winnen uit haar vliegas. In potentie kan uit de vliegas circa 2.600 ton fosfaat (P) per jaar worden teruggewonnen. In 2021 heeft dit onderzoek een verdere verdiepingsslag gemaakt door een grootschalige proef om fosfaat terug te winnen uit ons vliegas. De proef werd in 2021 succesvol afgerond. Uit de proef blijkt dat fosfaat, in de vorm van fosforzuur, op pilotschaal technisch teruggewonnen kan worden uit vliegas. Tijdens de proef is ook ijzer- en aluminiumchloride geproduceerd en gips. Op basis van deze resultaten wil SNB in 2022 een milieuvergunning gaan aanvragen, samen met de technologiepartner en een collega-slibverwerker, voor het realiseren van een fosfaatfabriek in Nederland. Als een vergunning wordt verkregen en een aantal belangrijke risico’s afgedekt kunnen worden, zou eind 2022 een definitief besluit genomen kunnen worden. Een belangrijk risico is de werking van de technologie op industriële schaal. Onze technologiepartner werkt momenteel aan de opstart van de eerste grootschalige fosfaatfabriek in Europa. Het tweede belangrijke risico is de afzet van genoemde producten en het restresidu aan vliegas. Voor het fosforzuur en gips is veel belangstelling. De afzet van de ijzer- en aluminiumchloridestroom en het restresidu aan vliegas is echter complex. In 2022 wordt hiernaar verder onderzoek gedaan. Verder blijft SNB samen met de andere slibverwerker de ontwikkelingen van andere fosfaatterugwintechnieken volgen en investeert ook in de ontwikkeling van deze technieken.

Naast bovenstaande ontwikkeling heeft SNB met een Amsterdamse kunstmestproducent een overeenkomst gesloten voor de levering van circa 10.000 ton vliegas per jaar ten behoeve van het produceren van kunstmest. Deze overeenkomst heeft nog niet geleid tot een consistente afvoer van vliegas naar deze producent. In 2021 is 121 ton (0,34%) vliegas geleverd. Nadeel van deze route is dat de metalen in de vliegas niet worden afgescheiden, terwijl dit wel gebeurt in de beoogde fosfaatfabriek.

Terugwinnen van andere grondstoffen

SNB ziet kansen om, naast fosfaatterugwinning, reststoffen afkomstig uit de slibverwerking op te waarderen naar grondstoffen. Hiervoor is nog wel onderzoek nodig. Gedacht kan worden aan het opwerken van afvalwater tot industriewater, maar ook aan het terugwinnen van ammoniumsulfaat uit het afvalwater voor gebruik in de landbouw. Daarnaast ontstaat in de rookgasreiniging een zoute afvalstroom (indampzout). Deze stroom wordt op het ogenblik gedeeltelijk omgezet in industrieel natrium en kan mogelijk ook omgezet worden in gips.

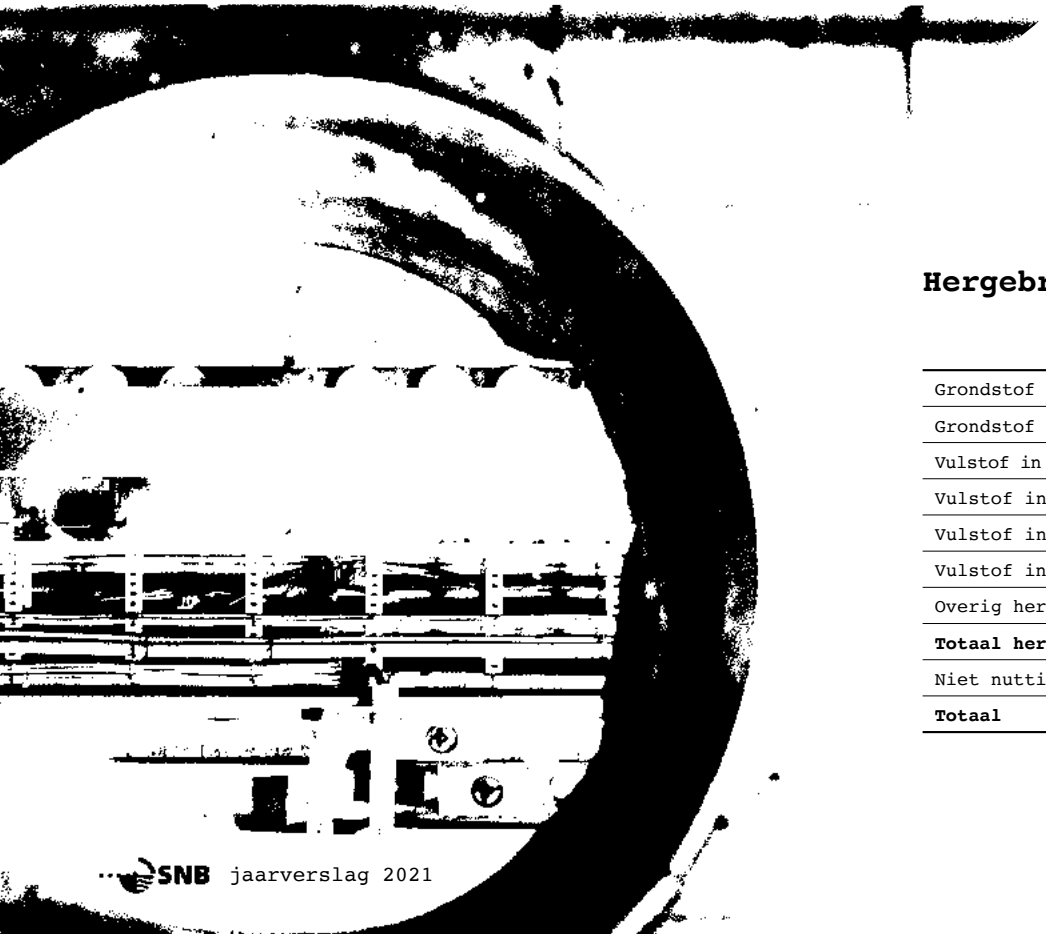

Hergebruik van reststoffen

Het inzetten van afval als vervangers voor primaire grondstoffen en het terugwinnen van grondstoffen uit afval, waarmee deze ingezet kunnen worden als secundaire grondstoffen, zorgt voor een duurzamere verwerking van zuiveringsslib. Immers, de impact op het milieu en de afhankelijkheid van primaire grondstoffen wordt verminderd. SNB heeft zich als doel gesteld om uit zuiveringsslib grondstoffen terug te winnen zodat hergebruik mogelijk is. De uitdaging ligt erin om steeds meer secundaire grondstoffen met onze ketenpartners terug te winnen. Een uitdaging, omdat de verontreiniging in het zuiveringsslib in de komende jaren zal toenemen, wat het hergebruik kan bemoeilijken. Deze uitdaging wordt verder vergroot doordat er meer en strengere wet- en regelgeving komt ten aanzien van hergebruik van afval daardoor is de nuttige toepassing in 2021 afgenomen.

Hergebruik reststoffen als grondstoffen

	Eenheid	2017	2018	2019	2020	2021
Grondstof voor kunstmest	% tot. afval	–	–	0,1	–	0,3
Grondstof voor soda/glas	% tot. afval	1,5	1,4	1,5	1,6	1,5
Vulstof in asfalt	% tot. afval	40,6	42,8	44,5	38,7	43,6
Vulstof in Versatzbau	% tot. afval	32,6	24,4	23,0	28,5	23,3
Vulstof in betonsteen	% tot. afval	16,8	21,7	23,1	23,5	24,6
Vulstof in wegenbouw	% tot. afval	4,9	5,0	–	5,8	–
Overig hergebruik	% tot. afval	0,1	0,1	5,3	0,6	0,1
Totaal hergebruik	**% tot. afval**	**96,5**	**95,4**	**97,5**	**98,7**	**93,4**
Niet nuttig toegepast	% tot. afval	3,5	4,6	2,5	1,3	6,6
Totaal	**% tot. afval**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Gebruik van grond- en hulpstoffen

SNB streeft naar het minimaliseren van de inzet van grond- en hulpstoffen, rekening houdend met de samenstelling van het aangeleverde zuiveringsslib. De vier belangrijkste stoffen die SNB gebruikt, zijn zoutzuur, natronloog, kalksteen/krijt en adsorbens.

Verbruik grond- en hulpstoffen

	Eenheid	2017	2018	2019	2020	2021
Kalk/krijt	ton/jaar	6.887	6.635	7.028	7.768	8.904
NaOH	ton/jaar	2.987	3.528	3.904	4.119	4.081
HCl	ton/jaar	805	1.319	1.654	1.868	1.904
Adsorbens	ton/jaar	888	808	876	771	719
Overige hulpstoffen	ton/jaar	152	166	160	165	167
Totaal grond- en hulpstoffen	**ton/jaar**	**11.719**	**12.456**	**13.622**	**14.691**	**15.775**
Per verwerkte ton slib	**kg/ton slib**	**28,5**	**29,7**	**31,3**	**35,2**	**38,0**

Het verbruik van hulpstoffen is afhankelijk van de verontreiniging van het zuiveringsslib. Vanaf 2019 is het verbruik van zoutzuur en natronloog toegenomen als gevolg van een sterke toename van het stikstofgehalte in het afvalwater, zoals hierboven reeds is uitgelegd. De toename in het gebruik van kalk/krijt houdt geen verband met het zwavelgehalte van het zuiveringsslib, maar door een overschakeling op een mengsel van nagenoeg 100% krijt vanaf oktober 2020. Hiertoe werd SNB gedwongen door het wegvallen van de kalkleverancier. Het krijt is minder reactief waardoor meer krijt nodig is om zwaveldioxide goed te kunnen afvangen. In 2021 zijn proeven gedaan met andere kalksoorten maar die hebben nog niet geleid tot het gewenste resultaat.

Verkennen uitbreiding verwerking

Er is behoefte aan een robuust systeem van slibeindverwerking om fluctuaties in slibproductie/-verwerking en incidenten/calamiteiten op te vangen. Daarnaast werken diverse waterschappen aan een nieuwe, toekomstgerichte slibstrategie.
SNB beschikt over de mogelijkheid om, indien nodig/gewenst, extra verwerkingscapaciteit te realiseren.

Op basis van gesprekken in de markt bleek dat er geen concrete behoefte is aan extra verwerkings-capaciteit in Nederland. De reden hiervoor zijn de reeds lopende initiatieven die binnen een aantal jaren moeten zorgen voor vervanging van verouderde installaties en tevens zorgen voor aanvullende verwerkingscapaciteit. Voor de middellange termijn ontstaat er wellicht wel behoefte. SNB blijft de markt verkennen, daarbij wordt ook gekeken naar verregaande samenwerking met andere slibverwerkers. Uitgangspunt hierbij is en blijft dat een uitbreiding van verwerkingscapaciteit niet leidt tot een significante wijziging in het risicoprofiel van SNB voor de huidige aandeelhouders.

3.5 Innovatie scout

De focus voor spoor 1 ‘Excellente dienstverlener’ en spoor 2 ‘Duurzame ketenbouwer’ ligt op de periode 2021-2026. Deze focus betekent niet dat SNB het zicht op de periode daarna verliest. Integendeel. SNB ziet diverse innovaties in de afvalwater- en slibketen, die van grote invloed kunnen zijn op de slibverwerking op de langere termijn (na 2026). Ze kunnen op termijn leiden tot een verbreding of verlegging van de SNB-activiteiten in zowel de afvalwater- als de slibketen. SNB zal niet aarzelen om deze keuzes te maken. Om hier tijdig op in te kunnen spelen, blijft SNB deze innovaties verkennen en participeert actief in de meest kansrijke.

Verkennen nieuwe verwerkingsmethode

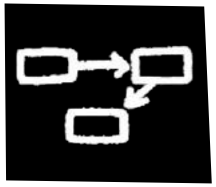

De huidige SVI heeft op dit moment een economische gebruiksduur tot en met 2028 en technische levensduur tot 2037. SNB realiseert zich het belang om vooruit te blijven kijken. Er zal tijdig een keuze gemaakt moeten worden om óf voor te sorteren op een verlenging van de gebruiksduur van de huidige SVI, óf voor vervanging van de SVI door een nieuwe verwerkingstechniek. SNB sorteert hierop nu al voor door onderzoek naar de technische levensduur van de huidige SVI en door te investeren in nieuwe verwerkingstechnieken.

In het huidige ondernemingsplan is op hoofdlijnen een schets gemaakt over de mogelijkheden na 2026 voor SNB en haar aandeelhouders. Hiervoor is echter nader (innovatief) onderzoek nodig. Om dit in goede banen te leiden, heeft SNB een innovatie-/transitieverkenning uitgevoerd in samenwerking met een ingenieursbureau. Uit deze verkenning blijkt dat nieuwe verwerkingstechnieken waarschijnlijk niet tijdig gereed zijn om een keuze te kunnen maken voor een nieuwe techniek ter vervanging van de huidige SVI, op basis van de huidige technische levensduur van 40 jaar die in 2037 wordt bereikt. In onderstaand overzicht is dit weergegeven. In overleg met de aandeelhouders is besloten dat eerst wordt onderzocht of het mogelijk is de gebruiksduur van de huidige SVI verder op te rekken, zodat nieuwe technieken meer tijd hebben om tot wasdom te komen. In 2022 wordt hiernaar een onderzoek gedaan.

Huidige ontwikkeling nieuwe technieken versus besluitvorming vervanging huidige SVI

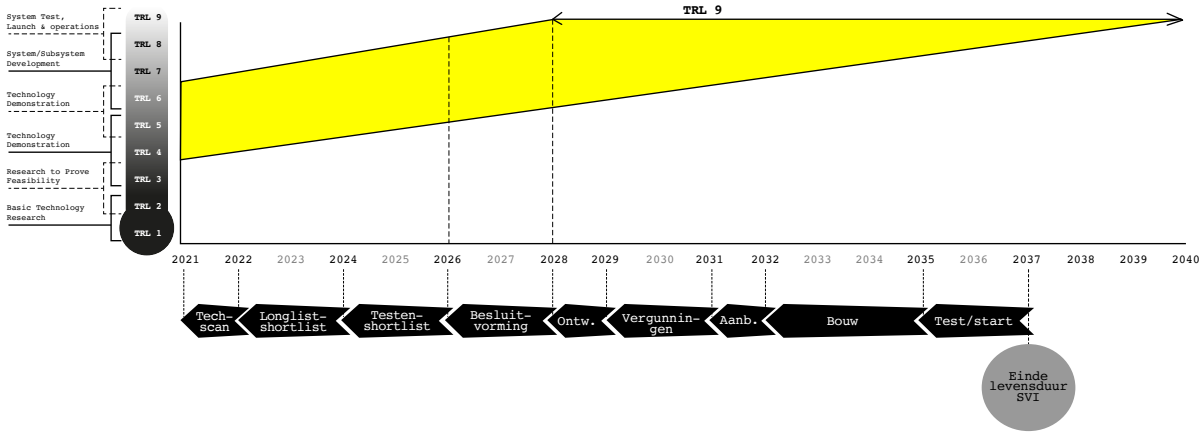

Verkennen opwerken grondstoffen RWZI's

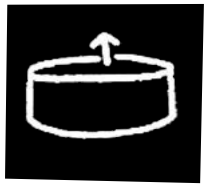

In de afgelopen jaren is er door de waterschappen vooral geïnvesteerd in Energiefabrieken. SNB ziet dat deze ontwikkeling zich voortzet met de realisatie van Grondstoffenfabrieken op de waterzuiveringen. Om van de afgescheiden stromen op de zuiveringen daadwerkelijk grondstoffen te maken, is vaak een opwerkingsstap nodig, bijvoorbeeld voor de afscheiding van ongewenste bestanddelen in die stromen, hygiëniseren van stromen of extraheren van stoffen uit stromen. Hiervoor zijn installaties nodig die SNB met haar kennis en ervaring mogelijk kan exploiteren. Daarnaast komen uit deze installaties afvalstromen vrij die niet meer hergebruikt kunnen worden, en mogelijk verwerkt kunnen worden met het zuiveringsslib of als vervanging kunnen dienen van het zuiveringsslib. SNB blijft de mogelijkheden die zich voordoen op dit gebied verkennen.

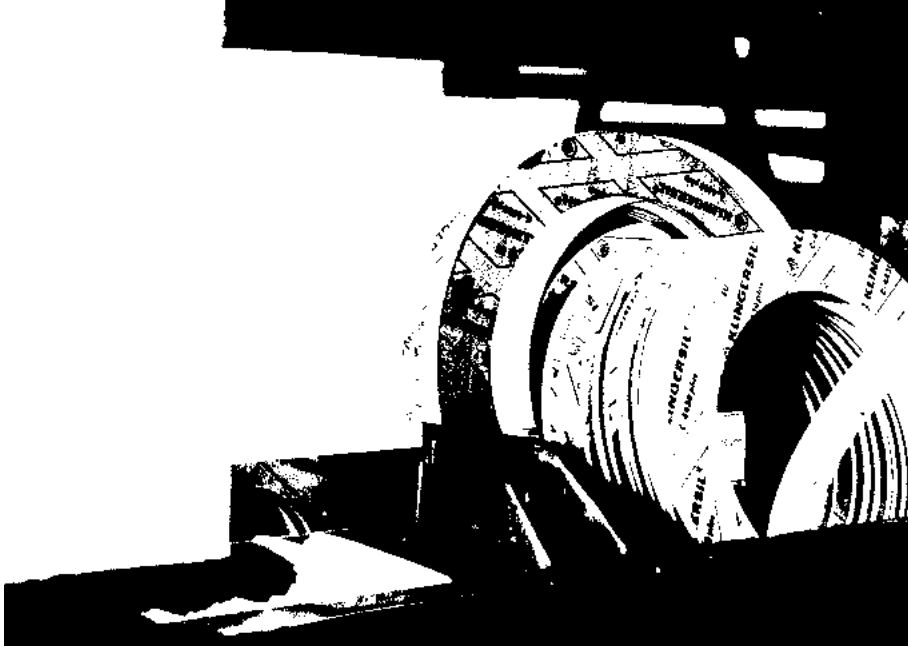

Naast Energiefabrieken werken waterschappen aan het realiseren van Grondstoffenfabrieken op de rioolwaterzuiveringsinstallaties. Dit is een interessante ontwikkeling, enerzijds gezien de mogelijke gevolgen op de kwantiteit en kwaliteit van het zuiveringsslib, en anderzijds door de mogelijkheden die SNB ziet om waterschappen hierbij van dienst te zijn.

SNB was in 2021 vooral betrokken bij het PHARIO-project als kennispartner via het onderzoek bij Wetsus, naar optimalisatie van het proces en de kwaliteit van het PHA. SNB heeft zich in 2021 weer voor drie jaar verbonden door een deel van het onderzoek door Wetsus te financieren. Naast SNB is ook een aantal aandeelhouders/klanten betrokken bij dit project: waterschap De Dommel, waterschap Scheldestromen en Wetterskip Fryslân. Om de techniek een stap verder te brengen, is in 2021 gestart met de bouw van een pilotinstallatie bij HVC. De winning van PHA is een van de mogelijke achterwaartse ketenoptimalisaties, waarbij een product met toegevoegde waarde wordt geproduceerd. De hoeveelheid te verwerken zuiveringsslib zal echter niet wijzigen.

Verkennen alternatieve verwerking

De toekomst van de afvalwater- en slibketen wordt in sterke mate bepaald door het succesvol realiseren van de Energie- en Grondstoffenfabrieken op de RWZI's. Dit betekent dat SNB voor de periode na 2026 ook kijkt naar de verwerking van andere afvalstromen dan communaal zuiveringsslib en naar in hoeverre de verwerking daarvan rendabel kan zijn.

De komende vijf jaar ligt de focus van SNB volledig op het verwerken van communaal zuiveringsslib. In een latere fase van het ondernemingsplan 2021-2026 gaat SNB ook de mogelijkheden onderzoeken om andere afvalstromen in de SVI te verwerken als mogelijk alternatief voor zuiveringsslib. Uiteraard zullen in de tussenliggende tijd de ontwikkelingen in de afvalmarkt nauwgezet worden gevolgd, alsmede de plannen van de Rijksoverheid op het gebied van afvalverwerking.

3.6 Vooruitblik op 2022

Strategisch

In 2022 wordt verder gewerkt aan het realiseren van het ondernemingsplan 2021-2026 SAMEN NATUURLIJK BETER. De belangrijkste focus in 2022 ligt op het aantrekken van nieuwe aandeelhouders, op het zetten van verdere stappen om te komen tot het grootschalig terugwinnen van fosfaat in Nederland, en op het onderzoek naar de technische levensduur van de huidige SVI af te ronden. Op basis van dat onderzoek kan gekomen worden tot een afgewogen innovatie-/transitieplan gericht op het realiseren van een circulaire afvalwater- en slibketen.

Bedrijfsvoering

Voor 2022 zal binnen de bedrijfsvoering de aandacht vooral uitgaan naar het verbeteren en het vinden van oplossingen rondom stikstof. Om de problematiek rondom de hoge stikstofconcentraties in het afvalwater aan te pakken, wordt ingezet op de productie van ammoniumsulfaat. Als alternatief wordt een aanpassing van de AWZI onderzocht. Verder wordt stevig ingezet om op tijd klaar te zijn voor de nieuwe luchtemissienormen en meeteisen die vanaf december 2023 gaan gelden. Belangrijk aandachtspunt hierbij is het verder reduceren van de ammoniakuitstoot naar de lucht. Een ander focuspunt voor 2022 is het inzetten op het verbeteren van de energiehuishouding, vanwege de huidige energie/waterverhouding in het zuiveringsslib. SNB streeft hierbij naar minimaal een energieneutrale verwerking. Tot slot wordt 2022 gebruikt om een definitieve oplossing te vinden voor de aangroei in de verbrandingsovens.

Innovatie

SNB blijft in 2022 de ontwikkeling van nieuwe slibeindverwerkingstechnieken volgen, en investeert ook in deze ontwikkeling om kansrijke nieuwe technieken verder te helpen. Daarnaast ligt de focus met name op het doorontwikkelen van de fosfaatterugwinning uit vliegas. Belangrijk punt dat nog om een oplossing vraagt, is een duurzame afzet van de producten en afvalstromen die bij de fosfaatterugwinning ontstaan. Verder blijft SNB, via Wetsus, investeren in elementair onderzoek naar het terugwinnen van bioplastics uit zuiveringsslib.

Organisatie

In 2022 wordt de implementatie van het in 2021 vastgestelde nieuwe P&O-beleid verder doorgezet. Dit betekent dat de aandacht uitgaat naar het vinden van de juiste mensen en het ontwikkelen van medewerkers.

Oekraïne

Bovenstaande plannen worden overschaduwd door de oorlog in de Oekraïne. Buiten het menselijk leed, heeft deze oorlog onder andere grote gevolgen voor de grondstoffen- en energiemarkt. Deze gevolgen raken SNB ook. De al door corona verstoorde toeleveringsketens worden door de economische sancties nog verder verstoord met als gevolg stijgende energie-, brandstoffen- en grondstoffenprijzen. SNB stelt alles in het werk om deze gevolgen zo klein mogelijk te houden en genoemde plannen doorgang te laten vinden.

4 Bericht van de Raad van Commissarissen

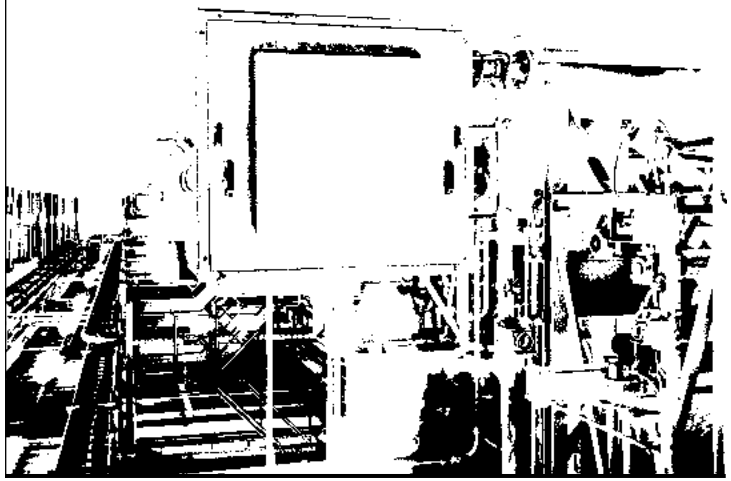

Aan de aandeelhouders van SNB

Zeker ook voor de Raad van Commissarissen (RvC) was 2021 een bijzonder jaar. De governance en dientengevolge de samenstelling van de Raad veranderde ingrijpend. Gedurende het boekjaar 2021 heeft de RvC zijn taak vervuld met inachtneming van toepasselijke wet- en regelgeving en de statuten van de vennootschap. Daarnaast heeft de RvC gedurende het verslagjaar toezicht gehouden op het door de Directie gevoerde beleid en de Directie geadviseerd.

Governance

In de afgelopen jaren was ‘governance’ en de verdere professionalisering een belangrijk onderwerp voor drie verschillende geledingen van SNB: Directie, RvC en aandeelhouders. Nadat de aandeelhouders in 2012 een onafhankelijk voorzitter voor de RvC hadden benoemd, werd in 2020 besloten om over te gaan tot een volledig onafhankelijke RvC. In de samenstelling voor 2021 bestond de RvC naast de onafhankelijk voorzitter uit leden vanuit de dagelijks besturen van de aandeelhouders. Hierdoor was de rolverdeling tussen hen en de Algemene Vergadering niet altijd helder.In juni 2021, werden de vijf leden van de RvC, bestuurders van de waterschappen, opgevolgd door twee externe commissarissen. De huidige RvC is getalsmatig, qua achtergrond en in onafhankelijkheid goed in staat adequaat toezicht te houden op de statutaire directeur. De huidige RvC bedankt de voormalige leden van de RvC voor hun inspanningen voor en betrokkenheid bij SNB.

Rol en verantwoordelijkheden

De RvC ziet toe op de ontwikkeling en uitvoering van de strategie door de Directie, met als uitgangspunt lange-termijn-waardecreatie voor de vennootschap en de met haar verbonden onderneming. De RvC richt zich bij de vervulling van zijn taak op de in aanmerking komende belangen van alle bij de vennootschap behorende belanghebbenden. De RvC, de individuele leden en de Raad in zijn collectiviteit, staat de Directie met raad terzijde, ziet toe op de verhouding met de aandeelhouders en andere stakeholders en fungeert als werkgever van de Directie. De Raad kent een reglement waarin regels zijn vastgelegd omtrent onder meer zijn werkwijze, taken, besluitvorming en bevoegdheden.

Toezicht in 2021

De RvC neemt bij de uitoefening van zijn toezicht als uitgangspunt de strategie van de onderneming. De RvC volgt de inhoudelijke voortgang op de strategische en operationele doelstellingen. Terugkomende jaarlijkse thema's zijn strategie van het bedrijf, jaarplan, begroting, kwartaalcijfers, jaarrekening, vergunningssituatie, de voorstellen aan de algemene vergadering en risicobeheersing. In 2021 is door de RvC specifiek aandacht besteed aan de volgende zaken:

» De voortgang in de realisatie van het ondernemingsplan, waarbij met name aandacht is uitgegaan naar de ontwikkeling van de fosfaatterugwinning, de gebruiksduur van de SVI, de ontwikkeling van nieuwe slibeindverwerkingstechnieken en het aantrekken van nieuwe aandeelhouders.

» In 2021 is de hierboven genoemde gewijzigde governance structuur volledig geïmplementeerd waarbij vanaf juni de RvC volledig uit onafhankelijke leden bestaat.

» Directie en RvC hebben in de tweede helft van 2021 een inhoudelijke bijeenkomst gehad, waarbij de (nieuwe) RvC-leden over de belangrijkste vraagstukken zijn bijgepraat en enkele strategische punten, in het kader van het ondernemingsplan, besproken zijn. In dat kader heeft (een delegatie van) de RvC ook gesprekken gevoerd met de aandeelhouders en de ondernemingsraad.

» Ook is aandacht besteed aan de wijzigingen die in de organisatie zijn aangebracht, de strategische personeelsplanning, opvolging van sleutelfunctionarissen in de organisatie en de ontwikkeling van de organisatie als geheel.

» Ten aanzien van de bedrijfsvoering is vooral de aandacht uitgegaan naar stikstof naar aanleiding van de toename van stikstof in zuiveringsslib, de stijgende hoeveelheid stikstof in het afvalwater en de aanvraag voor een natuurvergunning.

» Op het gebied van wet- en regelgeving is gesproken over de wijze waarop SNB wil gaan voldoen aan de nieuwe luchtemissie-eisen die vanaf eind 2023 gaan gelden. Tevens is aandacht besteed aan de vergunningssituatie en de naleving van de vergunningseisen.

» De RvC heeft een strategiesessie bijgewoond van de Directie- en het Managementteam met de aandeelhouders.

Contacten met medewerkers/Ondernemingsraad

De RvC heeft jaarlijks een vergadering met de Ondernemingsraad. In deze vergadering komen reguliere zaken aan de orde en specifieke, actuele onderwerpen ter tafel. De Ondernemingsraad denkt mee en na over de ontwikkelingen en geeft, met specifiek oog voor de medewerkersaspecten, aan hoe de OR tegen SNB en haar activiteiten aankijkt. De voorzitter van de RvC heeft tevens een keer per jaar een informeel gesprek met de voorzitter van de Ondernemingsraad en is toegankelijk aanspreekpunt voor de Ondernemingsraad en het Managementteam.

Jaarverslag en bestemming resultaat

De Raad van Commissarissen biedt hierbij het jaarverslag aan, waarin de jaarrekening over het boekjaar 2021 en het directieverslag zijn opgenomen, zoals opgesteld door de Directie en goedgekeurd door de Raad van Commissarissen op 18 mei 2022. De jaarrekening is gecontroleerd door Baker Tilly. De goedkeurende controleverklaring van de accountant is opgenomen onder de overige gegevens van dit jaarverslag.

De Raad van Commissarissen beveelt de Algemene Vergadering aan, overeenkomstig het bepaalde in de statuten, de jaarrekening vast te stellen, en overeenkomstig het voorstel van de Directie het negatief resultaat van € 900.000 te verrekenen met de aandeelhouders via een kapitaalstorting in het eigen vermogen.

De Raad van Commissarissen stelt verder voor aan de Algemene Vergadering om de Directie decharge te verlenen over het gevoerde beheer en de Raad van Commissarissen decharge te verlenen voor het gehouden toezicht.

Tot slot

De Raad van Commissarissen is tevreden en trots op de prestaties van SNB in 2021. De inzet en betrokkenheid van de medewerkers maken het succes. Dat was in 2021 zeker weer voldoende aanwezig en de RvC dankt alle medewerkers voor de behaalde resultaten in 2021.

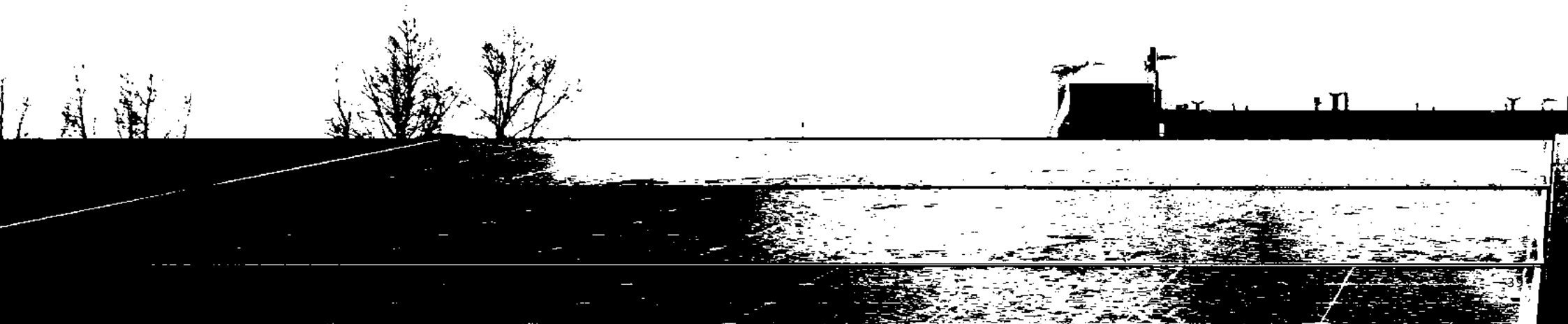

5 Samenstelling Directie en RvC

De Raad van Commissarissen bestaat per 31 december 2021 uit de volgende personen:

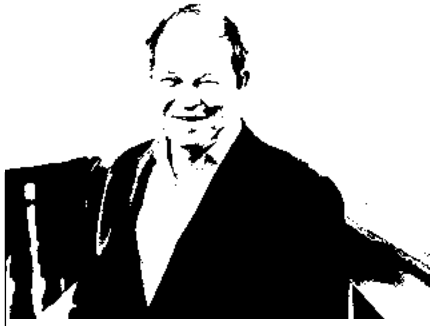

mr. F.A.M. van den Heuvel;
(1965)
Voorzitter
Huidige (1e) termijn: 2020- 2024

Dr. ir. W.H.M. Raaijmakers
(1971)
Huidige (1e) termijn: 2021- 2025

J.R.A.S.E. Swinkels
(1962)
Huidige (1e) termijn: 2021- 2025

De Directie bestaat uit:

S.F. Bombeeck RA MBA (1972)
Benoemd: 1 september 2019

6 Governance

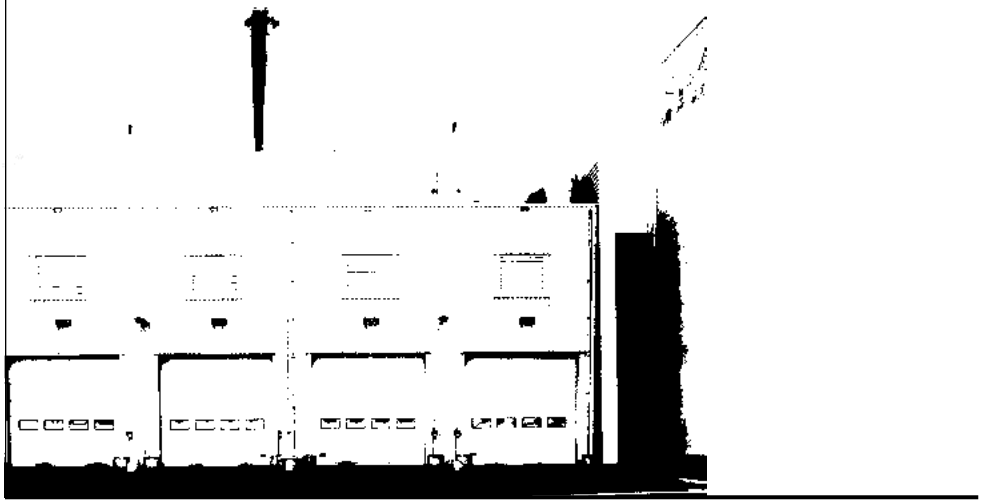

6.1 Corporate governance 43

6.2 Risicomanagement 44

6.3 Compliance 47

6.4 In-control statement 47

6.1 Corporate governance

N.V. Slibverwerking Noord-Brabant (SNB) is een naamloze vennootschap naar Nederlands recht, gevestigd in Moerdijk. De vennootschap wordt bestuurd door een eenhoofdige Directie. Toezicht wordt uitgeoefend door de Raad van Commissarissen (RvC). Deze organen zijn onafhankelijk van elkaar en leggen over de uitoefening van hun taken verantwoording af aan de Algemene Vergadering.

Aandeelhouders

De aandelen van de vennootschap zijn geplaatst bij vijf waterschappen. De Algemene Vergadering besluit over voorstellen tot goedkeuring van strategische keuzes, de jaarlijkse taakstellende begroting, investeringen en financiering. Daarnaast benoemt de Algemene Vergadering de Directie en de leden van de Raad van Commissarissen. Tot slot stelt de Algemene Vergadering de jaarlijkse begroting en het jaarverslag vast.

Bestuur

De statutaire directie (Directie) is verantwoordelijk voor het besturen van de vennootschap. De ondernemingsstrategie wordt opgesteld door de Directie en vastgesteld door de Algemene Vergadering. De Directie is tevens belast met de uitvoering van de ondernemingsstrategie. De Directie wordt benoemd door de Algemene Vergadering op voordracht van de RvC.

Raad van Commissarissen

De RvC is belast met het toezicht op de uitvoering van de ondernemingsstrategie en op de algemene gang van zaken in de vennootschap, en staat de Directie terzijde met advies. De RvC is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren en evalueert deze minimaal een keer per jaar. De RvC beoordeelt jaarlijks de prestaties van de Directie.

De RvC is samengesteld uit drie leden onafhankelijk van de aandeelhouders. Wel kunnen de aandeelhouders een commissaris voordragen. De overige leden worden voorgedragen door de RvC.

Remuneratie

De leden van de RvC ontvangen een vergoeding. De beloning voor de RvC wordt vastgesteld door de Algemene Vergadering. De beloning van de Directie wordt bepaald door de RvC. Alhoewel SNB niet wettelijk verplicht is te voldoen aan de Wet normering topinkomens (WNT) wordt deze wet in acht genomen bij het vaststellen van de beloningen voor de RvC en de Directie.

Externe accountant

De externe accountant wordt benoemd door de Algemene Vergadering. De externe accountant rapporteert met betrekking tot het door haar gedane onderzoek aan de Raad van Commissarissen en de Directie en geeft de uitslag van haar onderzoek weer in een verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening.

6.2 Risicomanagement

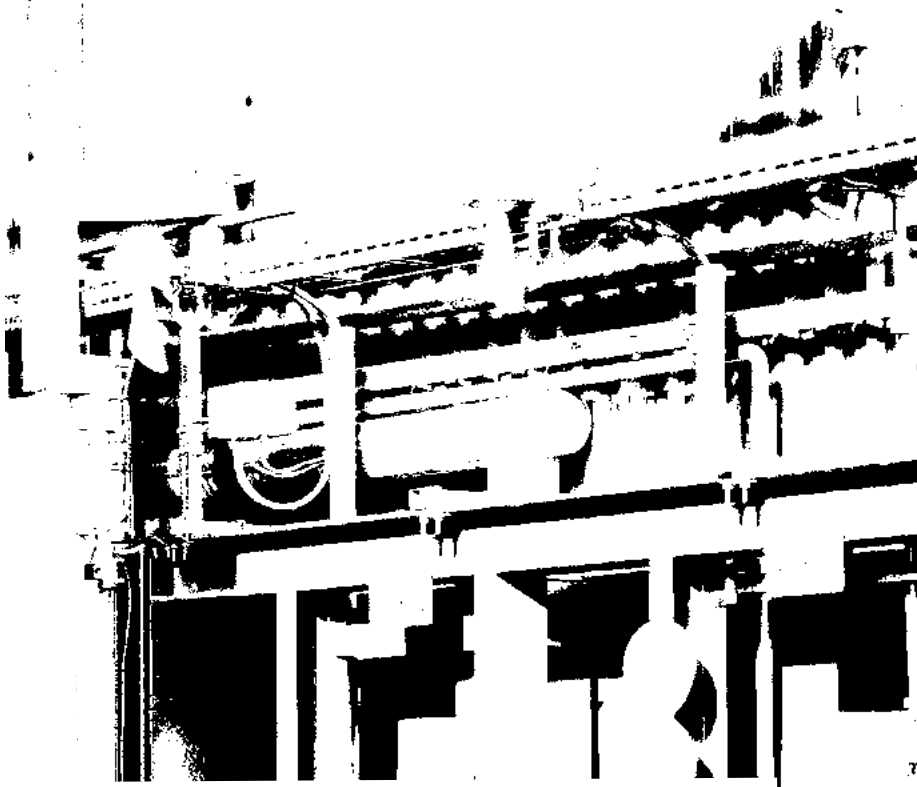

SNB is door haar maatschappelijke functie en met haar ondernemende bedrijfsvoering blootgesteld aan strategische, operationele, financiële en compliance risico's. Risicomanagement is daarom een integraal onderdeel van onze bedrijfsvoering. Het nemen van risico's is inherent aan ondernemen. Door een bewuste afweging te maken tussen doelstellingen en de risico's die SNB bereid is te nemen, streeft SNB naar een bestendige en maatschappelijk verantwoorde bedrijfsvoering. Dit betekent dat SNB bereid is onderstaande mate van risico's te accepteren:

Risicocategorie	Risicofilosofie	Legitimatie
Strategisch (Spoor 2 en 3)	**Neutraal/Offensief**	Spoor 2 activiteiten neutraal (afweging risico's en kansen) i.v.m. ouderdom SVI en Spoor 3 activiteiten offensief (bereidheid om risico te lopen ook al zijn voordelen onzeker) i.v.m. urgentie vinden van innovatieve technieken
Operationeel (Spoor 1)	**Defensief**	Continuïteit is van groot belang, omdat bij discontinuïteit zuiveringen uitvallen. Een zeker risico moet gelopen worden, maar de voorkeur is weinig risico te lopen (beperken cyberrisk, bedrijfszekerheid optimaliseren, afhankelijkheid leveranciers / afnemers beperken).
Financieel	**Risico-avers**	Afspraak met aandeelhouders n.a.v. afgesloten fiscale en financiële transacties. Risico's zo veel mogelijk mijden.
Compliance	**Risico-avers**	Als overheidsbedrijf van groot belang om wet- en regelgeving na te leven. Dus, risico's zo veel mogelijk vermijden.
Verslaggeving	**Defensief**	Schattingen in verslaggeving maken het niet mogelijk om risico's zo veel mogelijk te vermijden. Afschrijvingsduur SVI heeft belangrijke impact op exploitatie.

SNB onderkent de volgende belangrijkste risico's:

Categorie	Risico's	Toelichting	Beheersmaatregelen
Strategisch	**Het niet realiseren van onze strategische doelstellingen**	In het ondernemingsplan 2021-2026 zijn onze toekomstige strategische doelstellingen opgenomen. De realisatie van deze doelstellingen zijn van cruciaal belang om de continuïteit van de organisatie te waarborgen.	Om risico op het niet realiseren te verminderen, wordt regelmatig overleg gevoerd met belanghebbenden over de uitvoering van het plan. Hierdoor worden kansen en bedreigingen wederzijds erkend en ontstaat de gelegenheid om hierop vroegtijdig in te spelen.
Strategisch	**Onbetrouwbaar-heid nieuwe technologie**	Innovatie vraagt om de inzet van nieuwe technologie die in de beginfase niet altijd 100% betrouwbaar kan zijn.	Voor iedere innovatie wordt de betrouwbaarheid van tevoren onderzocht. Daarnaast wordt het mogelijk om terug te vallen op alternatieven bij gebruik van nieuwe technologie.
Strategisch/ Operationeel	**Gebrek aan afstemming in de keten**	Ontwikkelingen in de afvalwater- en slibketen hebben onvermijdelijk invloed op elkaar. Om suboptimalisaties te voorkomen bij het gezamenlijk streven van alle ketenpartners om te komen tot een circulaire afvalwater- en slibketen, is afstemming van essentieel belang op strategisch (niet kunnen realiseren van gewenste innovaties), tactisch (niet kunnen beschikken over juiste kwantiteit en kwaliteit zuiveringsslib) en operationeel (niet kunnen voldoen aan beschikbaarheid SVI) gebied.	Een goede samenwerking wil SNB bereiken door het intensiveren van het strategische ketenoverleg met de waterschappen, het verbreden van de groep van aandeelhouders, het realiseren van een gezamenlijk innovatiebeleid, het beter inzichtelijk maken van wijzigingen in de keten op elkaars doelstellingen, afstemming over kwantiteit/kwaliteit van zuiveringsslib en prestaties te bevorderen en het verbreden van overleg met andere relevante ketenpartners.
Operationeel	**Bedrijfs-onderbreking en systeemfalen**	Indien er sprake is van discontinuïteit in de verwerking van zuiveringsslib bij SNB, komt de kwaliteit van de dienstverlening van SNB in gevaar en ontstaan er direct problemen op de rioolwaterzuiveringen van onze klanten.	SNB zorgt voor een robuuste SVI door een preventief onderhoudsbeleid, onderhoudt langdurige relaties met gespecialiseerde onderhoudsfirma's, zorgt voor borging van aan-/afvoer van hulp-/reststoffen en heeft een eigen calamiteitenplan (reservecapaciteit en extra opslagcapaciteit). In geval van grote calamiteiten is het eigen plan niet toereikend en moet teruggevallen kunnen worden op een sectorplan. Hieraan wordt momenteel gewerkt door de UvW in overleg met IenW. Daarnaast gaat veel aandacht uit naar de beschikbaarheid en integriteit van onze ICT-systemen.
Operationeel	**Onvoldoende gekwalificeerd personeel**	Uitstroom van medewerkers als gevolg van pensionering en krapte op de arbeidsmarkt kan ervoor zorgen dat binnen SNB onvoldoende kennis en ervaring aanwezig is om de ondernemingsstrategie ten uitvoer te brengen.	SNB zet in op een actief promotie-, doorstroom- en opleidingsbeleid. Dit beleid heeft als doel ervaren medewerkers te laten doorstromen in de organisatie en nieuwe jonge medewerkers adequaat te kunnen opleiden. Daarnaast wordt ingezet op een proactieve arbeidsmarktcommunicat

SNB onderkent de volgende belangrijkste risico's (vervolg):

Categorie	Risico's	Toelichting	Beheersmaatregelen
Operationeel	**Schaarste aan materialen en grondstoffen**	Door schaarste in de markt door de verstoorde toeleveringsketen als gevolg van corona en de effecten van de oorlog in Oekraïne op de markt, is er sprake van een tekort aan materialen, brandstoffen en grondstoffen, waardoor de bedrijfscontinuïteit in gevaar kan komen en kosten sterk kunnen toenemen door stijgende prijzen.	SNB koopt strategisch de benodigde materialen en grondstoffen in, waarbij de focus ligt op bedrijfscontinuïteit en vervolgens op het beheersbaar houden van de kosten.
Compliance	**Niet kunnen voldoen aan (nieuwe) wet- en regelgeving op gebied van milieu en Arbo**	De toenemende maatschappelijke aandacht voor de gevolgen van o.a. klimaatverandering zorgt ervoor dat SNB te maken krijgt met veranderende en complexere (milieu-) wet- en regelgeving. Belangrijke aandachtspunten zijn nieuwe wetgeving op het gebied van stikstof, de aankomende wijziging in de luchtemissienormen zoals vastgelegd in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en de vertaling van de discussie rondom ZZS en PFAS in wet- en regelgeving.	SNB volgt de ontwikkelingen in wet- en regelgeving nauwgezet en is aangesloten bij belangenorganisaties om een bijdrage te kunnen leveren aan goede wet- en regelgeving. Daarnaast gaat veel aandacht uit naar het up-to-date houden van benodigde vergunningen en het toezien op de naleving van de vergunningseisen. Tot slot zet SNB intrinsiek in op het continu verlagen van de milieubelasting die haar activiteiten met zich meebrengen. De specifieke focus ligt hierbij op het reduceren van CO_2 en stikstof. Dit laatste ook in verband met de nieuwe luchtemissienormen (Bal) die vanaf december 2023 van kracht worden. Aanpassingen aan de procesvoering en/of SVI zijn nodig om aan de nieuwe Bal emissienormen en meeteisen te kunnen voldoen.
Compliance/ Financieel	**Verandering in fiscale wet-geving en/of afspraken met de Belasting-dienst.**	De rijksoverheid zet fiscale maatregelen, zoals CO_2-heffing, kilometerheffing en afvalstoffenbelasting, steeds meer in om de (afval)sector(en) te verduurzamen. Vooralsnog is SNB vrijgesteld van bovengenoemde heffingen en belasting. SNB is voor de activiteiten ten behoeve van haar aandeelhouders tevens vrijgesteld van BTW en Vpb. Afspraken hierover met de Belastingdienst, wetgeving en jurisprudentie kunnen wijzigen waardoor deze vrijstellingen in de toekomst mogelijk kunnen vervallen.	SNB lobbyt via belangenorganisaties voor passende fiscale maatregelen. Daarnaast is SNB proactief in het verder verduurzamen van de bedrijfsvoering om mogelijke heffingen/belastingen te voorkomen. SNB bewaakt de naleving van de afspraken omtrent de Vpb vrijstellingen en voorwaarden om gebruik te kunnen maken van de BTW-koepelvrijstelling intensief.
Financieel	**Rente-, liquiditeits-, financierings-, prijs-, markt- en tegenpartij-risico**	De marktrentes zijn vooralsnog laag. Met klanten zijn overwegend langjarige prijsafspraken gemaakt, waardoor de resultaten van SNB maar beperkt worden beïnvloed door veranderingen in marktprijzen. Ten aanzien van verwerkings-activiteiten heeft SNB vorderingen op een zeer beperkt aantal debiteuren, waarvan een deel tevens bestaat uit de aandeelhouders. Er is dus geen sprake van een bijzondere concentratie van kredietrisico dienaangaande.	SNB sluit langlopende leningen af waarbij een eventuele stijging van rentes geleidelijk invloed heeft op de financieringslasten van SNB. Het liquiditeitsrisico dat SNB niet aan haar direct opeisbare verplichtingen kan voldoen, wordt beheerst door een goede beheersing van de bovenstaande belangrijkste risico's. Daarnaast is er voldoende ruimte in de afspraken met banken en aandeelhouders om additionele financiering aan te trekken. Verder beschikt SNB over € 1 miljoen aan rekening-courantfaciliteiten. Hierdoor is het risico dat SNB geen financiering kan aantrekken gering.

6.3 Compliance

Om in compliance te zijn en te blijven met wet- en regelgeving, heeft SNB een managementsysteem opgezet dat de kwaliteit van de dienstverlening verder moet bevorderen, ervoor zorg moet dragen dat SNB voldoet aan alle wet- en regelgeving en in het bijzonder aan de milieuvergunningen, en dat waarborgt dat in een gezonde en veilige omgeving gewerkt kan worden. Dit systeem is gecertificeerd op basis van ISO 9001 (kwaliteit), ISO 14001 (milieu) inclusief CO_2 reductiemanagement niveau 1 en ISO 45001 (gezond & veilig werken). SNB voert periodiek interne compliance checks uit op het voldoen aan relevante wet- en regelgeving en de eisen zoals opgenomen in de omgevingsvergunning en overige vergunningen. De werking van dit systeem wordt periodiek getoetst door interne en externe audits en controlebezoeken door de omgevingsdiensten.

6.4 In-control statement

Op basis van het voorgaande en rekening houdend met de beperkingen die noodzakelijkerwijs verbonden zijn aan alle interne risicobeheersings- en risicocontrolesystemen, geven de systemen SNB een redelijke mate van zekerheid dat risico's adequaat worden beheerst, dat er wordt voldaan aan de wet- en regelgeving en dat het jaarverslag geen onjuistheden bevat. De risicobeheersings- en risicocontrolesystemen hebben in het verslagjaar naar behoren gewerkt en er zijn geen indicaties dat deze systemen in het lopende jaar niet naar behoren zullen functioneren.

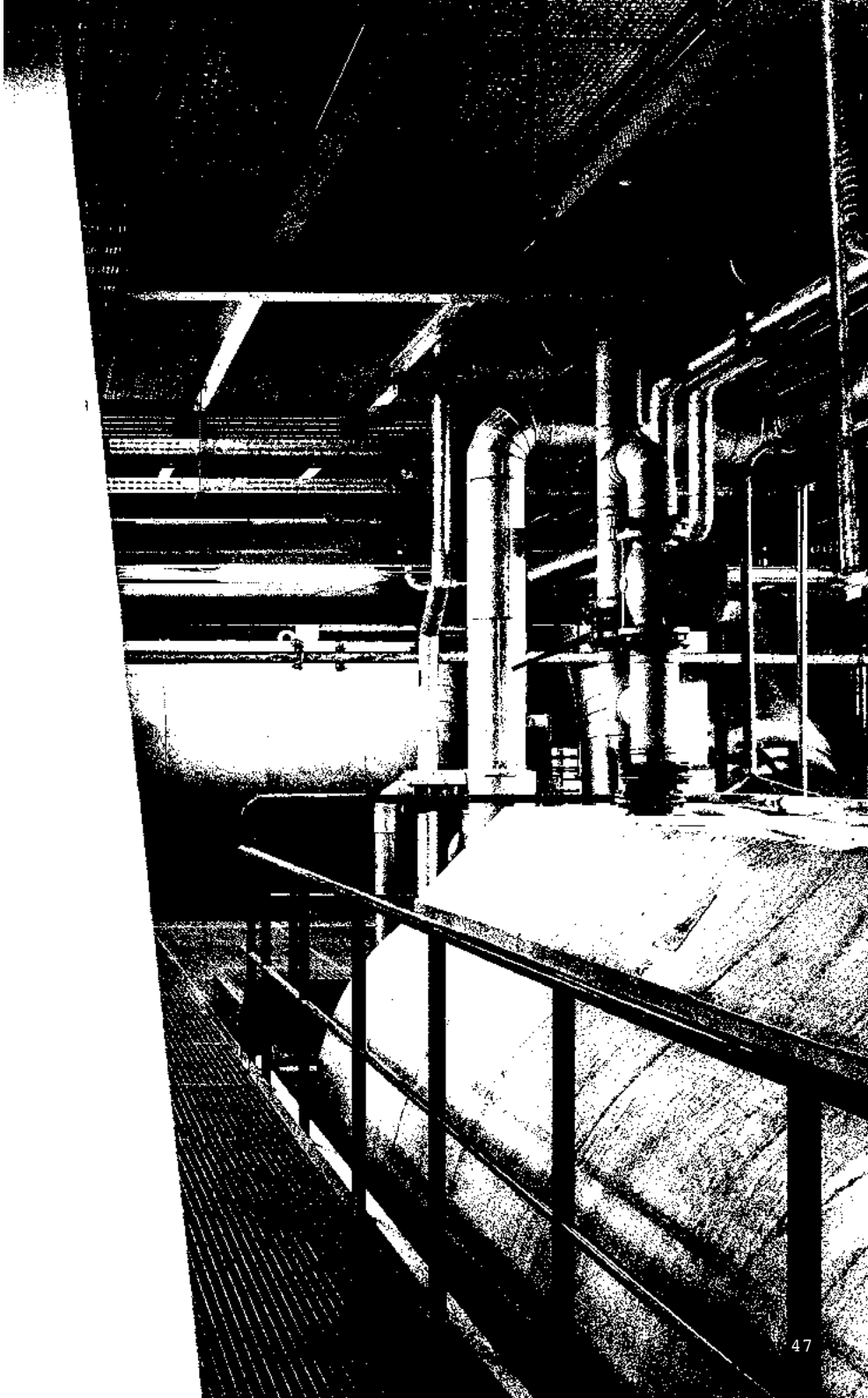

7 Jaarrekening

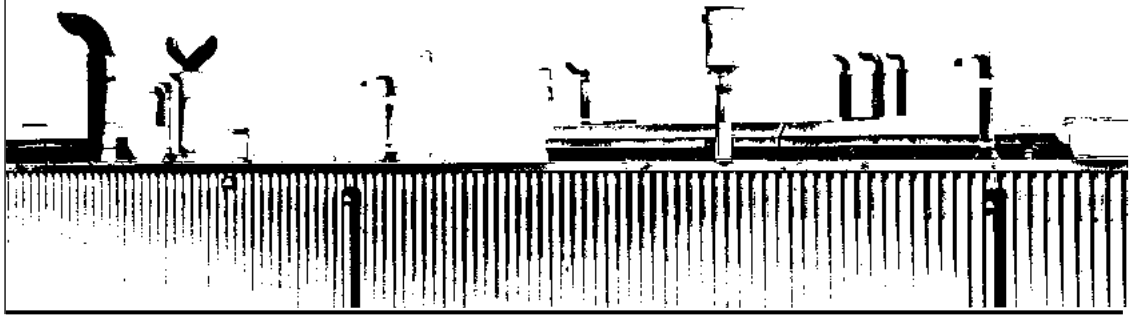

7.1 Balans per 31 december 2021 voor verwerking resultaat 49

7.2 Winst- en verliesrekening over 2021 50

7.3 Kasstroomoverzicht 51

7.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling 52

7.5 Toelichting op de balans 55

7.6 Toelichting op de winst- en verliesrekening 60

7.7 Voorstel resultaatbestemming 62

7.8 Gebeurtenissen na balansdatum 63

7.9 Ondertekening 63

7.1 Balans per 31 december 2021 voor verwerking resultaat

(X 1.000)	31 december 2021		31 december 2020	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Materiële vaste activa [1]	36.947		40.092	
Financiële vaste activa [2]	120		120	
		37.067		40.212
Vlottende activa				
Voorraden [3]	123		93	
Vorderingen [4]	3.867		4.746	
Liquide middelen [5]	3.873		5.253	
		7.863		10.092
		44.930		**50.304**
Eigen vermogen				
Aandelenkapitaal [6]	4.443		4.443	
Agio [7]	14.400		16.457	
Overige reserve [7]	95		95	
Onverdeeld resultaat [8]	-900		-1.024	
		18.038		19.971
Voorzieningen [9]		380		361
Langlopende schulden [10]		18.000		22.746
Kortlopende schulden [11]		8.512		7.226
		44.930		**50.304**

7.2 Winst- en verliesrekening over 2021

(X 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
	€	€	€
Bedrijfsopbrengsten			
Netto-omzet [12]	28.739	28.145	29.844
Wijziging in voorraad zuiveringsslib	85	–	256
Subsidies [13]	1.456	2.309	2.330
Overige opbrengsten	191	102	126
Som der bedrijfsopbrengsten	**30.471**	**30.556**	**32.556**
Bedrijfskosten			
Kosten van grond- en hulpstoffen [14]	3.111	2.451	2.854
Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten [15]	11.097	10.781	13.541
Lonen en salarissen [16]	3.354	3.333	3.205
Pensioen- en sociale lasten [17]	999	980	939
Afschrijvingen op materiële vaste activa [18]	5.476	6.334	5.828
Overige waardeveranderingen	13	–	–
Overige bedrijfskosten [19]	7.084	6.578	7.259
Som der bedrijfslasten	**31.134**	**30.457**	**33.626**
Saldo bedrijfsopbrengsten en -lasten	**-663**	**99**	**-1.070**
Financiële baten en lasten	-30	10	173
Resultaat voor belastingen	**-693**	**109**	**-897**
Vennootschapsbelasting [20]	-207	-109	-127
Resultaat na belastingen	**-900**	**–**	**-1.024**

7.3 Kasstroomoverzicht

(X 1.000)	31 december 2021		31 december 2020	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo bedrijfsopbrengsten en -lasten		-663		-1.070
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen en boekverlies desinvesteringen	5.476		5.828	
Mutatie voorzieningen	19		-171	
		5.495		5.657
Veranderingen in werkkapitaal:				
Voorraden	-30		-9	
Vorderingen	879		353	
Kortlopende schulden -/- aflossing langlopend schuld	1.286		4	
		2.135		348
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		6.967		4.935
Vennootschapsbelasting	-207		-127	
Ontvangen/betaalde rente	-30		173	
		-237		46
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		6.730		4.981
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa	-2.385		-1.213	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	54		-	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-2.331		-1.213
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Uitkering resultaat voorgaand jaar	-		-628	
Ontvangst kapitaalstorting (resultaat)	1.024		-	
Uitkering ten laste van de agioreserve	-2.057		-30.343	
Aangetrokken langlopende schulden	-		27.000	
Aflossing langlopende schulden	-4.746		-246	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-5.779		-4.217
Mutatie geldmiddelen		-1.380		-449
Saldo 01.01 vrij beschikbare liquide middelen		5.253		5.702
Saldo 31.12 vrij beschikbare liquide middelen		3.873		5.253
Mutatie geldmiddelen		-1.380		-449

7.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Vennootschap

N.V. Slibverwerking Noord-Brabant (SNB) is een naamloze vennootschap waarbij de aandelen op naam zijn uitgegeven. SNB heeft haar statutaire zetel in Moerdijk en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 20074237.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Algemeen

De vennootschap heeft de jaarrekening opgesteld met inachtneming van de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek. Het boekjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december. De jaarrekening is opgemaakt op 18 mei 2022.

Continuïteit

Vanaf maart 2020 is de wereld getroffen door een uitbraak van het coronavirus, die grote impact heeft op de maatschappij. SNB heeft sinds de uitbraak op basis van haar bedrijfscontinuïteitsplan diverse maatregelen getroffen om de effecten van het virus op de bedrijfsvoering zo veel mogelijk te beperken. Zowel in 2020 als in 2021 hebben deze maatregelen het beoogde effect gesorteerd. Het virus heeft geen noemenswaardige impact gehad op de bedrijfsvoering. Daarnaast zien wij geen significante wijzigingen in het aanbod van zuiveringsslib als gevolg van het coronavirus. De Directie voorziet dan ook geen materiële onzekerheid ten aanzien van de continuïteit van de vennootschap. De jaarrekening is dan ook opgemaakt op basis van het continuïteitsbeginsel.

Schattingswijzigingen

In 2021 is de bedrijfseconomische levensduur van de gebouwen en installaties opnieuw geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie is besloten de afschrijvingstermijn met 1 jaar te verlengen tot en met 2028. Dit besluit is onder andere gebaseerd op de technische staat van de activa en de huidige marktomstandigheden.

Zou deze schattingswijziging niet hebben plaatsgevonden, dan zouden de afschrijvingen € 6.113.000 hebben bedragen in plaats van € 5.476.000.

Pensioen

De vennootschap is aangesloten bij het bedrijfspensioenfonds ABP. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord. De te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord. Voor verplichtingen naast de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie, wordt een voorziening opgenomen, indien per balansdatum sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting aan de pensioenuitvoerder en/of werknemer, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is, en indien er een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de omvang van de verplichting. De voorziening voor additionele verplichtingen aan de pensioenuitvoerder en/of werknemer wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorziening wordt opgenomen tegen contante waarde. De door het ABP verzorgde pensioenregeling is een toegezegde bijdrageregeling. Op het niveau van het pensioenfonds, en niet per aangesloten bedrijf of werknemer, wordt beoordeeld of er sprake is van voldoende dekking. ABP heeft een herstelplan ingesteld omdat de beleidsdekkingsgraad, 102,8% per 31 december 2021, onder de vereiste dekkingsgraad ligt van 126%.

Transacties in vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta worden omgerekend in euro's tegen de wisselkoers op de datum waarop deze transacties plaatsvinden. In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen op de balansdatum worden omgerekend in euro's tegen de wisselkoers op de balansdatum. Valutakoersverschillen die optreden bij de omrekening worden in het resultaat opgenomen.

Verbonden partijen

De vennootschap levert diensten aan haar aandeelhouders. De hiermee gemoeide omzet bedraagt € 19,7 miljoen in 2021.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorraden

De voorraad hulpstoffen is gewaardeerd tegen kostprijs, vervaardigingsprijs of lagere marktwaarde. De waardering van de voorraad hulpstoffen komt tot stand op basis van first in first out (fifo).

Vorderingen

Vorderingen worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. De vorderingen worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus de benodigde voorziening voor oninbaarheid.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met subsidies, cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen. Onder de materiële vaste activa worden tevens de reserve-onderdelen van de installatie gewaardeerd. Op deze onderdelen wordt afgeschreven voor ouderdom. Ter bepaling van de afschrijvingslasten wordt gebruikgemaakt van de componentenbenadering. Alle hoofdcomponenten van de gebouwen en installaties worden tot en met 2028 afgeschreven, aangezien de economische gebruiksduur van het gehele complex gesteld is op 30 jaar na ingebruikname (1997). Uitgaven in het kader van groot onderhoud worden geactiveerd en afzonderlijk afgeschreven binnen een periode die varieert tussen 3 en 8 jaar. Op terreinen wordt niet afgeschreven. De afschrijvingstermijn voor de overige materiële vaste activa varieert van 5 tot 30 jaar, wederom afhankelijk van de gebruiksduur.

Liquide middelen

Onder liquide middelen wordt verstaan kasmiddelen en de tegoeden op bankrekeningen. Deposito's worden onder liquide middelen opgenomen indien zij ter onmiddellijke beschikking staan. Liquide middelen die (naar verwachting) langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van de vennootschap, worden als financiële vaste activa gerubriceerd. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Agio

De aandeelhouders hebben bijstortingen gedaan op hun aandelen ter financiering van de materiële vaste activa van de vennootschap. Indien wettelijk toegestaan, vindt jaarlijks een uitkering aan de aandeelhouders plaats uit de agioreserve. De jaarlijkse omvang van deze uitkering is zodanig, dat in 2028, als de hoofdcomponenten van de gebouwen en installatie volledig zijn afgeschreven, de agioreserve op nul staat.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. Langlopende personeelsbeloningen die deel uitmaken van het beloningspakket, zoals beloningen wegens jubilea, worden opgenomen onder de voorziening uitgestelde beloningen. De netto verplichting voor deze personeelsbeloningen is de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkering aan het personeel. Bij de bepaling van de voorziening is rekening gehouden met een jaarlijkse salarisstijging, een disconteringvoet en de blijfkans. Hierbij is geen gebruik gemaakt van actuariële berekeningen.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De binnen een jaar vervallende aflossingen worden aangemerkt als kortlopende schulden en als zodanig in de balans opgenomen onder de kortlopende schulden.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen, indien deze voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar ontvangen zuiveringsslib.

Subsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de winst- en verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde activiteiten zijn uitgevoerd.

Bedrijfskosten

Kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover deze verschuldigd zijn aan de werknemers.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend op basis van het verantwoorde resultaat, uitgaande van het geldende belastingtarief, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet-aftrekbare kosten. De activiteiten die de vennootschap verricht voor haar aandeelhouders zijn vrijgesteld op basis van de samenwerkingsvrijstelling in de zin van artikel 8f lid 1 sub c Wet op de vennootschapsbelasting. Alle overige activiteiten zijn belast, waarbij het fiscaal resultaat wordt bepaald door het hanteren van een 'kost-plus' methode, overeenkomstig hierover gemaakte afspraken met de Belastingdienst.

Inzake de omzetbelasting vallen de activiteiten die de vennootschap verricht voor haar aandeelhouders onder BTW-vrijstelling van artikel 11 lid 1 u Wet op de Omzetbelasting. Dit betekent dat geen omzetbelasting in rekening wordt gebracht aan de aandeelhouders. Hiertegenover staat dat er geen vooraftrek mogelijk is van omzetbelasting over de kosten die gerelateerd kunnen worden aan de activiteiten voor de aandeelhouders. De niet terugvorderbare omzetbelasting wordt verantwoord onder de overige bedrijfskosten. Over de overige activiteiten is de vennootschap omzetbelasting verschuldigd.

De Belastingdienst heeft de eerder gemaakte afspraken met de vennootschap met betrekking tot de koepelvrijstelling per 1 januari 2021 opgezegd waarbij de Belastingdienst heeft aangegeven dat wanneer voldaan wordt aan de voorwaarden vanuit de wet- en regelgeving de vrijstelling gecontinueerd kan worden. Hierover heeft de vennootschap overleg gevoerd met de Belastingdienst. De vennootschap heeft de doorbelasting van de verwerkingskosten aan de aandeelhouders is in 2021 daarom aangepast, zodat voldaan wordt aan de wet- en regelgeving voor de koepelvrijstelling. Hierbij zijn de exacte verwerkingskosten toegerekend aan de klant/aandeelhouders zoals vereist is in wet- en regelgeving.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

7.5 Toelichting op de balans

In de balans opgenomen rechten en verplichtingen

[1] Materiële vaste activa

(X 1.000)	Terreinen Gebouwen	Machines Installatie	Overige	Activa in uitvoering	Totaal
	€	€	€	€	€
Boekwaarde 31 december 2020					
Aanschafwaarde	36.345	124.106	6.309	294	167.054
Cumulatieve afschrijvingen	-27.820	-93.847	-5.295	-	-126.962
Boekwaarde	**8.525**	**30.259**	**1.014**	**294**	**40.092**
Mutaties					
Investeringen	1.092	796	112	385	2.385
Desinvesteringen (aanschafwaarde)	-200	-660	-83	-	-943
Desinvesteringen (afschrijvingen)	193	640	56		889
Herrubricering	294	-	-	-294	-
Afschrijvingen	-886	-4.417	-173	-	-5.476
	493	**-3.641**	**-88**	**91**	**-3.145**
Boekwaarde 31 december 2021					
Aanschafwaarde	37.531	124.242	6.338	385	168.496
Cumulatieve afschrijvingen	-28.513	-97.624	-5.412	-	-131.549
Boekwaarde	**9.018**	**26.618**	**926**	**385**	**36.947**

[2] Financiële vaste activa

De NWB heeft bankgaranties verstrekt in verband met export van afval met een totale waarde van € 120.000. Ten behoeve hiervan heeft SNB een deel van haar liquide middelen als zekerheid verpand aan de NWB (garantierekening). De looptijd van deze bankgaranties zijn verbonden aan bedrijfsactiviteiten, waaronder vergunningen. Gezien de voortzetting van de activiteiten wordt verwacht dat deze langlopend van aard zijn.

De fiscale waarde van de gebouwen en installaties is hoger dan de commerciële waarde, waardoor er in beginsel een latente belastingvordering ontstaat. Omdat de gebouwen en installaties langdurig worden gebruikt in de onderneming en niet worden uitgepond, tendeert deze vordering naar nihil. Derhalve is er geen latente belastingvordering opgenomen.

[3] Voorraden

(X 1.000)	31.12.21	31.12.20
	€	€
Voorraad hulpmiddelen	123	93
	123	**93**

[4] Vorderingen

(X 1.000)	31.12.21	31.12.20
	€	€
Debiteuren	946	963
Vorderingen op aandeelhouders voor verwerking zuiveringsslib	1.532	2.113
Belastingen en premies sociale verzekeringen	471	256
Vooruitbetaalde bedragen	527	571
Nog te ontvangen bedragen	391	843
	3.867	**4.746**

Alle vorderingen hebben een looptijd van korter dan een jaar. Gezien het kortlopende karakter wijkt de actuele waarde van de vorderingen niet in belangrijke mate af van bovenstaande boekwaarden.

[5] Liquide middelen

(X 1.000)	31.12.21	31.12.20
	€	€
Kas	-	1
Banken	3.873	5.252
	3.873	**5.253**

Alle liquide middelen staan per 31 december 2021 ter vrije beschikking aan de vennootschap. De vennootschap beschikt per 31 december 2021 over een bankkredietfaciliteit van € 1.000.000.

[6] Geplaatst en gestort aandelenkapitaal

Het geplaatste aandelenkapitaal is volledig volgestort en bedraagt per 31 december 2021 € 4.442.702, bestaande uit 4.442.702 aandelen met een nominale waarde van € 1. Alle aandelen zijn op naam uitgegeven. De aandelen met stemrecht zijn als volgt verdeeld:

(X 1.000)	31.12.21	31.12.20
	€	€
Waterschap Aa en Maas	29,42%	29,42%
Waterschap De Dommel	26,46%	26,46%
Waterschap Brabantse Delta	22,56%	22,56%
Waterschap Vechtstromen	13,59%	13,59%
Waterschap Scheldestromen	7,97%	7,97%
	100,00%	**100,00%**

[7] Agio en overige reserve

(X 1.000)	Agio	Overige reserve
	€	€
Stand per 31 december 2020	**16.457**	**95**
Uitkering	-2.057	-
Kapitaalstorting	-	-
Stand per 31 december 2021	**14.400**	**95**

In de Algemene Vergadering is in 2021 besloten een uitkering uit de agioreserve te doen in december 2021 van € 2.057.000 aan de aandeelhouders.

[8] Onverdeeld resultaat

Het onverdeelde resultaat over 2020 bedroeg € 1.024.000 negatief. Dit resultaat is in 2021 verrekend met de aandeelhouders via een kapitaalstorting in het eigen vermogen. Het onverdeeld resultaat over 2021 bedraagt € 900.000 negatief.

[9] Voorzieningen

(X 1.000)	31.12.20	Dotatie	Onttrekking	31.12.21
	€	€	€	€
Voorziening uitgestelde beloningen	361	51	-32	380
	361	**51**	**-32**	**380**

De voorziening uitgestelde beloningen is langlopend van aard. De overige voorzieningen zijn kortlopend van aard.

[10] Langlopende schulden

(X 1.000)	31.12.21	31.12.20
	€	€
Boekwaarde 1 januari	**22.746**	**492**
Nieuwe lening	-	27.000
Aflossing	-246	-
Aflossingsverplichtingen korter dan 1 jaar	-4.500	-4.746
Boekwaarde 31 december	**18.000**	**22.746**

Waterschap Rivierenland heeft per 1 januari 2018 aan SNB een lening verstrekt voor een periode van vijf jaar groot € 1.229.000. Het betreft een renteloze lening die in 2021 versneld volledig is afgelost. Eind 2020 is een lening van € 27.000.000 voor een periode van 6 jaar afgesloten bij de Nederlandse Waterschapsbank tegen een rente van 0% met een maandelijkse aflossing. De aandeelhouders van de vennootschap staan garant voor deze lening. Deze garantiestelling is afgegeven binnen de vrijstelling die van toepassing is voor diensten van algemeen economisch belang.

[11] Kortlopende schulden

(X 1.000)	31.12.21	31.12.20
	€	€
Crediteuren	1.269	1.073
Belastingen en premies sociale verzekeringen	279	-
Vakantiegeld- en vakantiedagenverplichting	601	520
Aflossingsverplichtingen langlopende schulden korter dan 1 jaar	4.500	4.746
Nog te betalen bedragen	1.863	887
	8.512	**7.226**

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan een jaar. Gezien het kortlopende karakter wijkt de actuele waarde van deze schulden niet in belangrijke mate af van de boekwaarden.

Niet uit balans blijkende verplichtingen

Operationele lease

Enkele bedrijfsmiddelen zijn geleast op basis van full operationeel lease. Per 31 december 2021 bedragen de totale leaseverplichtingen voor deze bedrijfsmiddelen € 56.000. Binnen 1 jaar vervalt € 23.000, binnen 2 jaar € 23.000 en binnen 3 jaar de rest van € 10.000 van deze verplichting.

Recht van hypotheek

Ten gunste van de aandeelhouders is ter hoogte van de garantiestelling voor de uitstaande leningen, die de vennootschap heeft aangetrokken bij de Nederlandse Waterschapsbank, en de eventueel verschuldigde rente, een recht van hypotheek gevestigd op de grond, gebouwen en installaties. Dit recht kan alleen geëffectueerd worden als de vennootschap haar betalingsverplichtingen jegens de Nederlandse Waterschapsbank niet nakomt en de Nederlandse Watershapsbank de garantie trekt.

Niet in de balans opgenomen activa

Kunstwerken

De kunstwerken van de vennootschap zijn niet verwerkt in de balans, aangezien het niet waarschijnlijk is dat uit deze activa in de toekomst economische voordelen voortvloeien die een relatie hebben met de bedrijfsvoering. De verzekerde waarde bedraagt € 275.000. De kunstwerken zijn voor het laatst getaxeerd in 2019.

SDE+-subsidie

SNB heeft in 2014, 2015 en 2018 een subsidiebeschikking ontvangen in het kader van de regeling Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+). Deze exploitatiesubsidies zijn verkregen voor het nuttig hergebruik van warmte, duurzame energieopwekking met biomassa en het opwekken van zonne-energie. Twee subsidies zijn toegekend voor een periode van 12 jaar en een voor een periode van 15 jaar. De subsidies hebben een maximale omvang van respectievelijk € 25,6 miljoen, € 3,4 miljoen en € 2,7 miljoen over de gehele looptijd. In totaal dus € 31,7 miljoen. De uiteindelijke subsidie-omvang is afhankelijk van de gerealiseerde subsidiabele warmte- en energieproductie en energiemarktprijzen. Ultimo 2021 resteert nog een maximale aanspraak van respectievelijk € 12,4 miljoen, € 2,5 miljoen en € 2,4 miljoen.

7.6 Toelichting op de winst- en verliesrekening

[12] Omzet

Ten opzichte van 2020 is de omzet in 2021 met 3,7% afgenomen.

[13] Subsidies

De subsidies hebben betrekking op de regeling Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+) voor het nuttig hergebruik van warmte, duurzame energieopwekking met biomassa en het opwekken van zonne-energie. De hoogte van deze subsidie is afhankelijk van de energieprijzen. Gezien de toename van de energieprijzen in voornamelijk het laatste kwartaal van 2021 is de subsidie over 2021 lager uitgevallen dan in voorgaande jaren. Daarnaast heeft de vennootschap in 2021 een subsidie ontvangen voor een project om binnen Europa fosfaatterugwinning te stimuleren vanuit afvalstromen. Met deze subsidie is een deel van de pilotproef gefinancierd die SNB in 2021 heeft laten uitvoeren.

[14] Kosten van grond- en hulpstoffen

(X 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
	€	€	€
Gas, water en elektriciteit	1.072	474	576
Hulpstoffen	2.039	1.977	2.278
	3.111	**2.451**	**2.854**

[15] Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

(X 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
	€	€	€
Afzet reststoffen	4.661	4.235	4.224
Slibverwerking elders	1.113	980	2.585
Uitbesteed onderhoud aan gebouwen en installaties	1.810	1.610	1.844
Transport	3.403	3.556	3.594
Externe opslag	110	400	1.294
	11.097	**10.781**	**13.541**

[16] Lonen en salarissen

De vennootschap beschikt over een eigen arbeidsvoorwaardenregeling om zodoende de juiste aansluiting te houden met de arbeidsmarkt in de nabije omgeving waaronder alle medewerkers vallen. Periodiek worden de arbeidsvoorwaarden via een benchmark uitgevoerd door de AWVN, getoetst en indien nodig bijgesteld. Met de Ondernemingsraad worden afspraken gemaakt over wijzigingen van de voorwaarden. De lonen en salarissen voor alle medewerkers stegen in 2021 met 3,7%.

De Directeur heeft een fulltime dienstverband voor onbepaalde tijd. De beloning van de Directeur verhoudt zich 1,9:1 ten opzichte van de gemiddelde beloning van de overige medewerkers van SNB. Er zijn geen leningen en/of garanties verstrekt aan de Directeur. Rekening houdend met artikel 383 lid 1 titel 9 BW2 blijft de vermelding van de bezoldiging van de Directeur achterwege.

De gemiddelde personeelsformatie ziet er als volgt uit:

(X 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
	Fte	Fte	Fte
Management en ondersteuning	7,6	8,0	7,9
Technische Dienst	14,9	15,0	14,8
Procesvoering	26,9	27,0	26,8
	49,4	**50,0**	**49,5**

[17] Pensioen- en sociale lasten

(X 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
	€	€	€
Pensioenlasten	549	537	511
Sociale lasten	450	443	428
	999	**980**	**939**

[18] Afschrijvingen

(X 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
	€	€	€
Afschrijvingen op bedrijfsgebouwen en –terreinen	886	922	818
Afschrijvingen op installatie en machines	4.417	5.209	4.821
Afschrijvingen op overige bedrijfsmiddelen	173	203	189
	5.476	**6.334**	**5.828**

[19] Overige bedrijfskosten

(X 1.000)	Werkelijk 2021	Begroting 2021	Werkelijk 2020
	€	€	€
Overige personeelskosten	628	550	445
Inhuur personeel	227	110	165
Overige onderhoudskosten gebouwen en installaties	1.269	1.360	1.681
Kantoorkosten	298	268	253
Verzekeringen	848	810	731
Niet terugvorderbare omzetbelasting	2.478	2.530	2.719
Algemene kosten	1.336	950	1.265
	7.084	**6.578**	**7.259**

[20] Vennootschapsbelasting

De belastbare winst over 2021 bedraagt € 926.000. Dit resulteert in € 207.000 aan vennootschapsbelasting over 2021. De fiscale winst heeft betrekking op de belaste activiteiten van de vennootschap. Hieronder vallen niet de slibverwerkingsactiviteiten ten behoeve van de aandeelhouders. De winst is bepaald op basis van een kost-plus methode, rekening houdend met een marktconforme winstmarge.

7.7 Voorstel resultaatbestemming

De Directie stelt, onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, aan de Algemene Vergadering voor, het negatieve resultaat over 2021 ten bedrage van € 900.000 te verrekenen met de aandeelhouders via kapitaalstorting in het eigen vermogen.

7.8 Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die van invloed zijn op de financiële positie van de vennootschap per balansdatum.

7.9 Ondertekening

De jaarrekening is opgemaakt op 18 mei 2022 te Moerdijk.

Directie
De heer S.F. Bombeeck RA MBA

Raad van Commissarissen
De heer mr. F.A.M. van den Heuvel (voorzitter)
Mevrouw dr. ir. W.H.M. Raaijmakers
De heer J.R.A.S.E. Swinkels

8 Overige gegevens

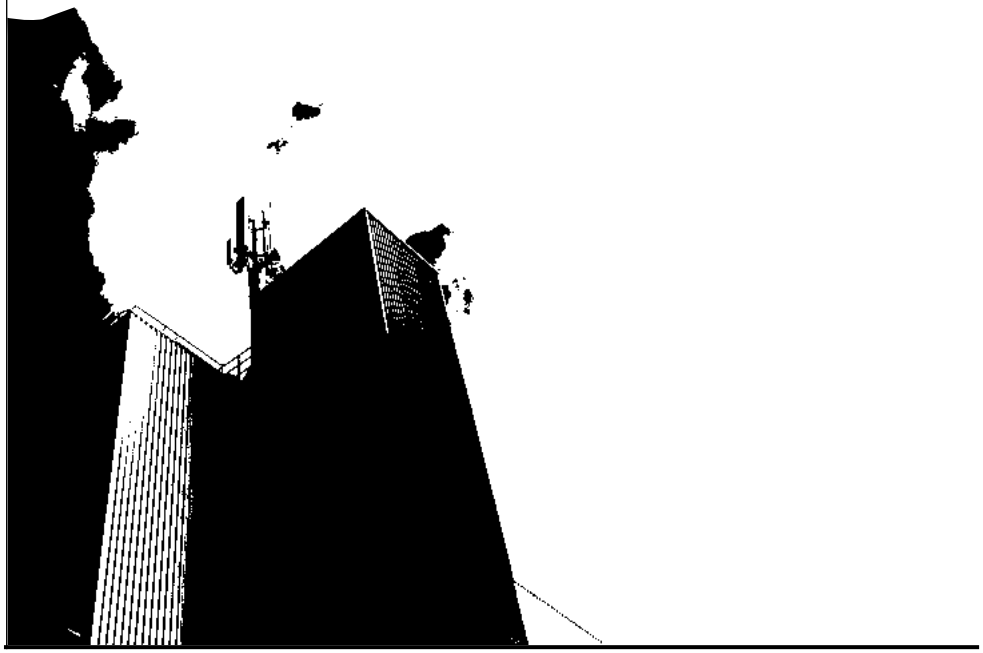

8.1 Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat 65

8.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 66

8.1 Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat

Op grond van artikel 34 van de statuten van de vennootschap staat het resultaat ter beschikking van de Algemene Vergadering.

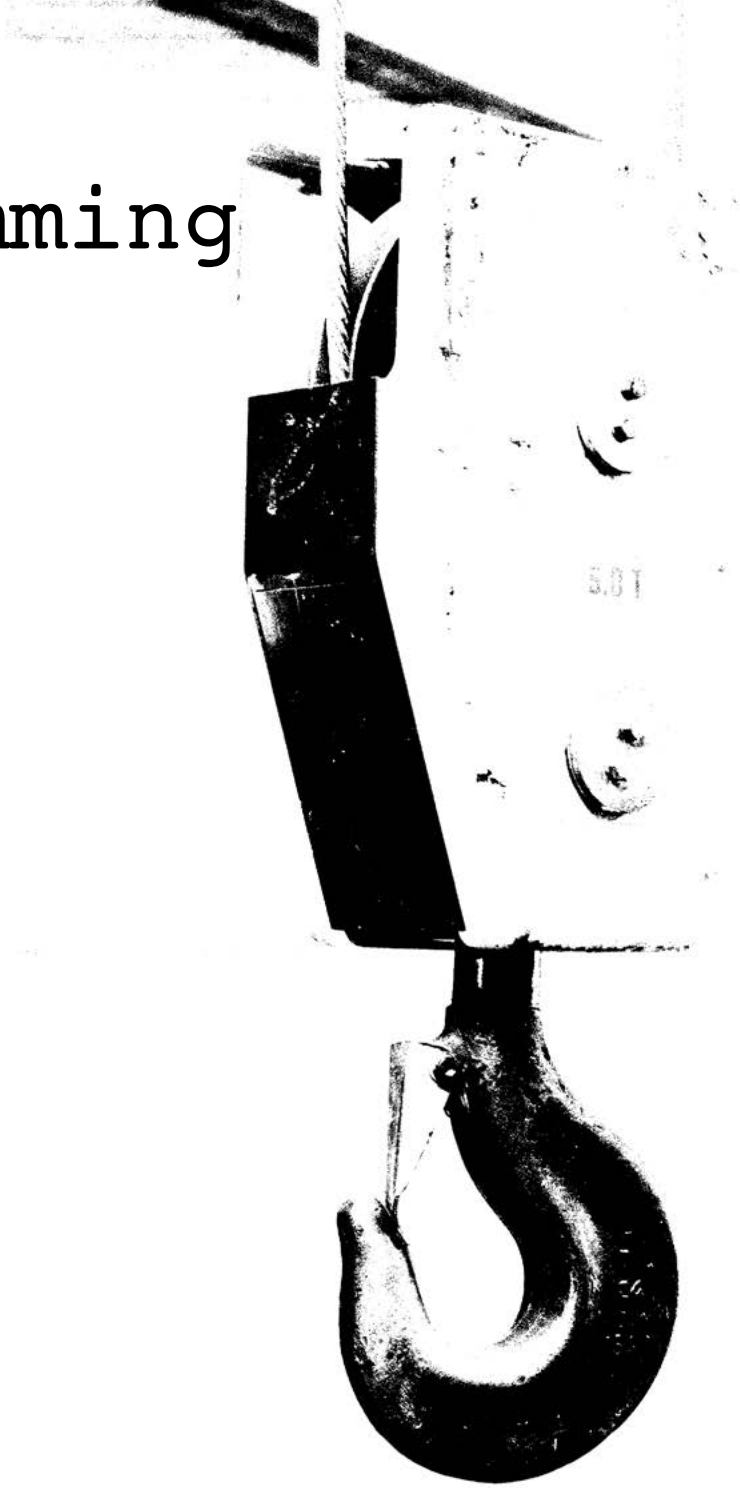

8.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2021 van N.V. Slibverwerking Noord-Brabant te Moerdijk gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van N.V. Slibverwerking Noord-Brabant per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de winst-en-verliesrekening over 2021;
3. het kasstroomoverzicht 2021; en
4. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van N.V. Slibverwerking Noord-Brabant zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het directieverslag (waaronder introductie, bericht van de directie, bericht van de raad van commissarissen, samenstelling directie en raad van commissarissen en governance);
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van het directieverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Breda, 18 mei 2022
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

drs. R. Opendorp RA

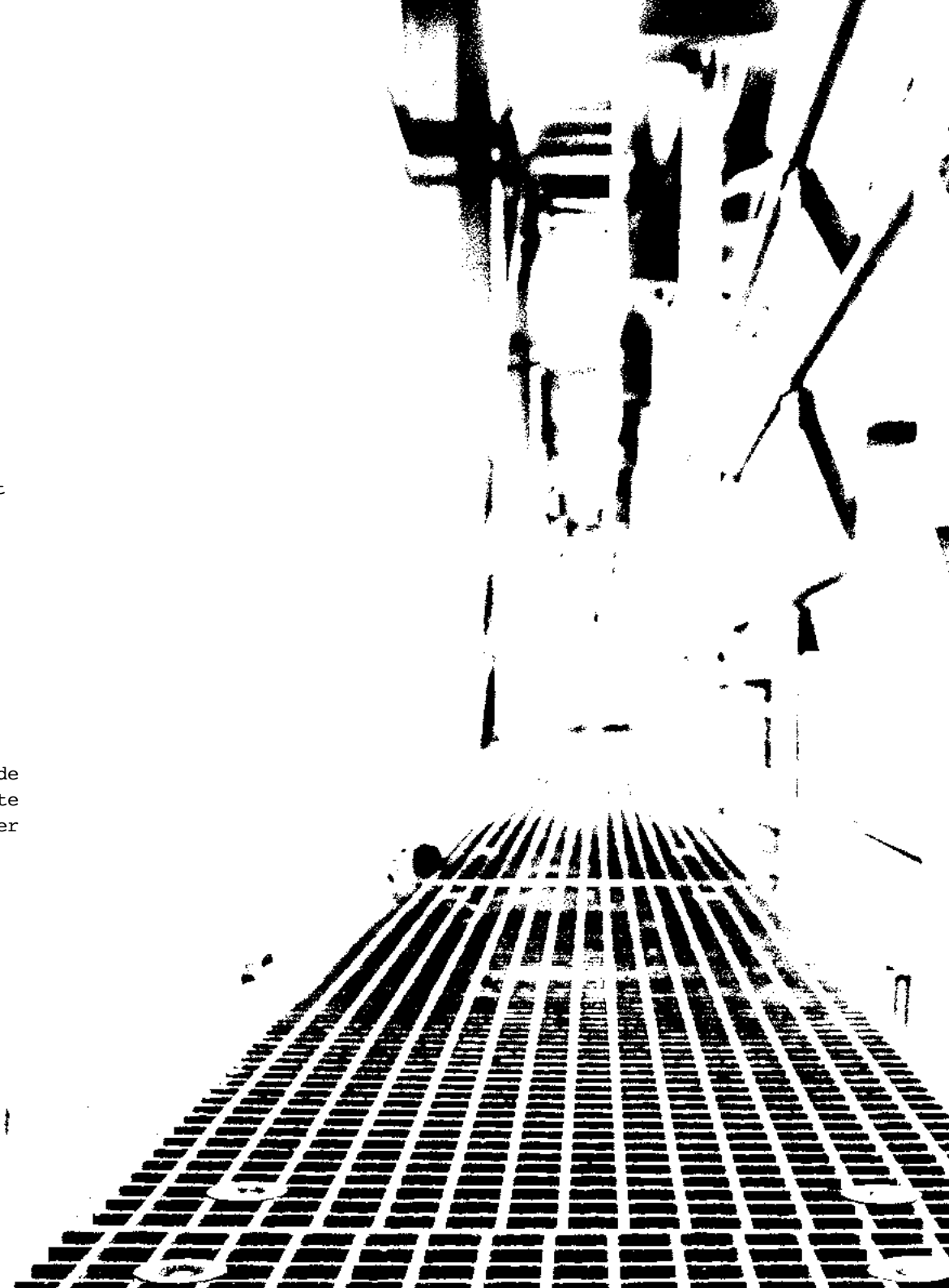

Colofon

Uitgave: N.V. Slibverwerking Noord-Brabant, Moerdijk
Ontwerp en realisatie: Reputations, Utrecht
Fotografie: Greet van Dam, Ridderkerk

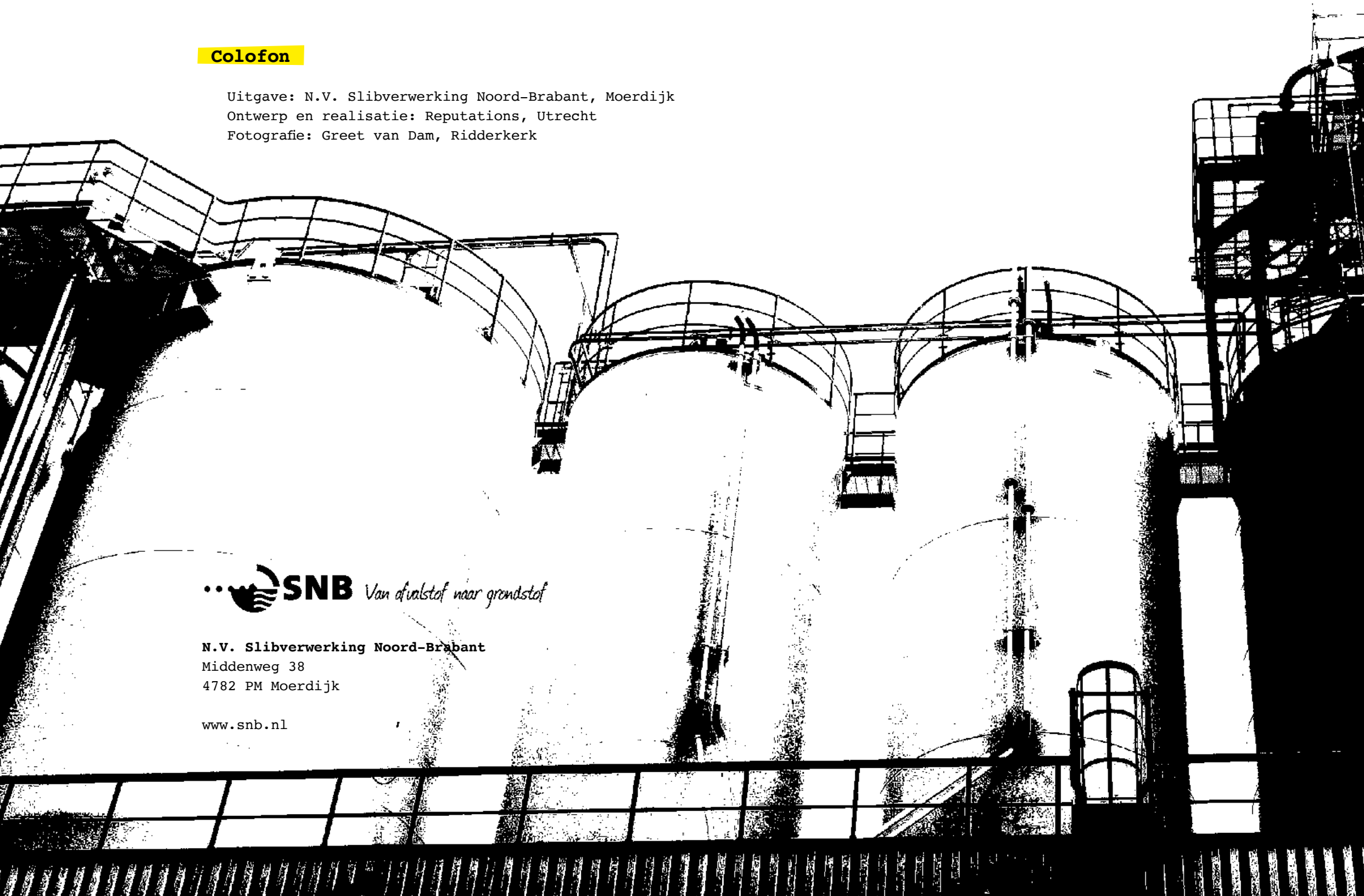

SNB *Van afvalstof naar grondstof*

N.V. Slibverwerking Noord-Brabant
Middenweg 38
4782 PM Moerdijk

www.snb.nl